

Protokół Nr XXXII/21
z XXXII sesji Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego
w dniu 24 maja 2021 r.

rozpoczęcie sesji godz. 10.30

zakończenie sesji godz. 16.25

W dniu 24 maja 2021 r. w sali Władysława Raczkiewicza w Urzędzie Marszałkowskim w Toruniu odbyła się XXXII sesja zwyczajna Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego VI kadencji. Sesję otworzyła Przewodnicząca Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego Elżbieta Piniewska. Obrady odbyły się w trybie zdalnym zgodnie z artykułem 15zzx ustęp 1 i 2 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw. Przywołane przepisy ww. ustawy pozwalają na obrady sesji oraz podejmowanie rozstrzygnięć, w tym uchwał z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość – zdalny tryb obradowania.

Na wstępie przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** powitała Radnych Województwa Kujawsko-Pomorskiego, marszałka województwa Piotra Całbeckiego wraz z zarządem województwa, skarbnika województwa Pawła Adamczyka, dyrektorów departamentów urzędu marszałkowskiego i jednostek organizacyjnych oraz wszystkich biorących udział zdalnie w sesji.

Na podstawie listy obecności przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** poinformowała, że w sesji bierze udział 29 radnych, co stanowi quorum obrad (lista obecności zdalnej zał. nr 1). Obrady Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego są prawomocne.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** powiedziała, że przed sesją wraz z panem marszałkiem Piotrem Całbeckim otworzyli piękną wystawę fotografii poświęconą Bronisławowi Malinowskiemu. Przypomniała, że Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego rok 2021 ustanowił rokiem Bronisława Malinowskiego.

Z tej okazji głos zabrał radny **Robert Malinowski**, który powiedział: „Pani przewodnicząca, panie marszałku, koleżanki i koledzy radni. Za w chwilę będzie prezentowany kilkuminutowy film związany z Bronkiem. Kilka moich zdań przybliży i poprawi odbiór filmu i jego zrozumienie. Na tym filmie jest bieg z Moskwy – to jest trzecia Olimpiada Bronka. Na pierwszej Olimpiadzie w 1972 r. Bronka był czwarty. Na drugiej Olimpiadzie w 1976 r. był drugi. Dlatego bez żadnej fałszywej skromności ani pychy można powiedzieć, że interesowało go w Moskwie tylko złoto. I miał już 30 lat. Przypomnę państwu, że bieg z przeszkodami to jest w sumie 28 przeszkód i siedem rowów z wodą. Są to przeszkody na

wysokości 71 cm, krawędziaki 11/11 cm a rów jest długi na 3,6 metra. Istotna była tu taktyka. W Moskwie na stadionie były dwa zegary. Jeden zegar, który leżał na murawie na wysokości meły, a drugi był na wirażu. To pozwalało kontrolować tempo co dwieście metrów. Bronek założył, że jeśli będzie 8 minut 9 sekund – to powinno wystarczyć na zdobycie złotego medalu, a jeżeli będzie ktoś lepszy to trudno”.

Następnie obejrzano wspomniany film.

Z kolei przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** zapytała o wnioski dotyczące zmiany porządku obrad (zał. nr 2).

Marszałek **Piotr Całbecki** zgłosił wniosek o wprowadzenie do porządku obrad następujących projektów uchwał i stanowiska:

- projektu uchwały w sprawie powierzenia zarządzania odcinkiem wojewódzkiej drogi publicznej – projekt zarządu województwa – druk nr 51/21;

- projektu uchwały w sprawie powierzenia zarządzania odcinkiem wojewódzkiej drogi publicznej – projekt zarządu województwa – druk nr 52/21;

- projektu uchwały w sprawie powierzenia zarządzania odcinkiem wojewódzkiej drogi publicznej – projekt zarządu województwa – druk nr 53/21;

- projektu uchwały w sprawie powierzenia zarządzania odcinkiem wojewódzkiej drogi publicznej na czas realizacji inwestycji – projekt zarządu województwa – druk nr 54/21;

- projektu stanowiska w sprawie upamiętnienia czterdziestej rocznicy rejestracji Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność” – projekt zarządu województwa.

Więcej nie zgłoszono wniosków o zmianę porządku obrad.

Z kolei przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do głosowania wniosku o zmianę porządku obrad poprzez wprowadzenie:

- projektu uchwały w sprawie powierzenia zarządzania odcinkiem wojewódzkiej drogi publicznej – projekt zarządu województwa – druk nr 51/21, jako punkt 20; wynik głosowania: 25 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik zmianę przyjął.

- projektu uchwały w sprawie powierzenia zarządzania odcinkiem wojewódzkiej drogi publicznej – projekt zarządu województwa – druk nr 52/21, jako punkt 21; wynik głosowania: 24 głosy za, przeciw, wstrzymujący; sejmik zmianę przyjął.

- projektu uchwały w sprawie powierzenia zarządzania odcinkiem wojewódzkiej drogi publicznej – projekt zarządu województwa – druk nr 53/21, jako punkt 22; wynik głosowania: 23 głosy za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik zmianę przyjął.

- projektu uchwały w sprawie powierzenia zarządzania odcinkiem wojewódzkiej drogi publicznej na czas realizacji inwestycji – projekt zarządu województwa – druk nr 54/21 jako punkt 23; wynik głosowania: 24 głosy za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik zmianę przyjął.

- projektu stanowiska w sprawie upamiętnienia czterdziestej rocznicy rejestracji Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność” – projekt zarządu województwa, jako punkt 24; wynik głosowania: 25 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik zmianę przyjął.

Porządek obrad po zmianach – zał. nr 3.

Następnie przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** kontynuując realizację porządku obrad przystąpiła do punktu dotyczącego przyjęcia protokołu z XXXI sesji sejmiku. Pytań ani uwag nie zgłoszono. Protokół z XXXI sesji sejmik przyjął.

Z kolei przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnych punktów porządku obrad:

- informacji z pracy sejmiku województwa (zał. nr 4). Pytań ani uwag nie zgłoszono. Sejmik informację rozpatrzył.

- informacji z pracy zarządu województwa (zał. nr 5, zał. nr 5a); radni otrzymali również informację na temat: wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 stan na dzień 17.05.2021 r.; Polityki Terytorialnej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 na stan na 17.05.2021 r. (zał. nr 6).

Przystąpiono do zgłaszania pytań i uwag.

Radny **Stanisław Pawlak** odniósł się do uchwały zarządu województwa nr 16/604/21, że przystąpiono do opracowania projektu „Programu Ochrony Środowiska Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2022-2030 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2022-2030”. Zapytał kto będzie opracowywał program? Czy to będzie własnymi siłami departamentu czy też firma wyłoniona w drodze jakiegoś postępowania?

Następnie radny odniósł się do uchwały zarządu województwa nr 17/649/21, że pozbawiono członkostwa w regionalnej sieci Dziedzictwo Kulinarne Kujawy i Pomorze w Województwie Kujawsko-Pomorskim, działającej w ramach Europejskiej Sieci Dziedzictwa Kulinarne. Zapytał kogo pozbawiono członkostwa i dlaczego. Co na to wpłynęło, gdyż na Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi o tym była mowa i nikt nie informował w tej sprawie.

Marszałek **Piotr Calbecki** poprosił, aby odpowiedziała pani marszałek Aneta Jędrzejewska na pytanie dot. opracowania projektu „Programu Ochrony Środowiska Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2022-2030 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2022-2030”. A na drugie pytanie udzielił odpowiedzi pisemnie.

Członek zarządu **Aneta Jędrzejewska** powiedziała, że jeżeli chodzi o program ochrony środowiska jest on przygotowany przez firmę zewnętrzną, tak jak w poprzednich latach.

Radny **Stanisław Pawlak** ad vocem powiedział, że przypuszczał, że tak będzie, ponieważ tak jak pani marszałek powiedziała, jest tak jak w poprzednich okresach. Ale ma pytanie, dlaczego inne bardzo ważne programy dla naszego województwa przygotowuje się siłami określonych departamentów, natomiast programy związane ze środowiskiem to wykonuje właśnie firma zewnętrzna. Czy brakuje kadry? Czy mamy kadrę niewłaściwie przygotowaną? Czy też taka tradycja zapanowała? Powiedział, że w czasie sesji pewnie nie uzyska szczegółowych informacji, jaka firma będzie to robić? W jakich kosztach to będzie? Uważa, że po to urząd jest wyposażony w kompetentnych pracowników, że powinno się takie podstawowe dokumenty opracowywać w swoim zakresie – sami. A sami to ma na myśli pracowników urzędu. Ponieważ te firmy zewnętrzne, z całym szacunkiem wobec nich, ale są to często programy, które gdzieś są na zasadzie „kopiuj wklej”, a później okazuje się, że nawet niektóre miejscowości są pomyłone. Myśli, że w tym przypadku tak nie będzie. Ale jego doświadczenie wskazuje na to, że nieraz tak było.

Zwrócił się do pana marszałka z prośbą o pisemną odpowiedź z wyjaśnieniami szczegółowymi, dlaczego tak się dzieje w tym jednym departamencie.

Więcej pytań ani uwag nie zgłoszono.

Z kolei przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do kolejnego punktu porządku obrad, który przewidywał rozpatrzenie raportu o stanie województwa kujawsko-pomorskiego w 2020 r. (zał. nr 7) i podjęcie uchwały w sprawie udzielenia wotum zaufania dla Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego – projekt przewodniczącej sejmiku – druk nr 4/21 (zał. nr 8). Komisja Rewizyjna zaopiniowała raport pozytywnie: wynik głosowania: 5 głosów za; 1 przeciw, 0 wstrzymujących (zał. nr 9). Komisja Polityki Regionalnej, Rozwoju Województwa i Infrastruktury zaopiniowała raport pozytywnie: wynik głosowania: 8 głosów za; 1 przeciw, 0 wstrzymujących (zał. nr 10).

W uzgodnieniu z konwentem, przewodnicząca sejmiku zaproponowała ustalenie następującego trybu prowadzenia obrad i dyskusji nad rozpatrywaniem raportu o stanie województwa:

- prawo radnego do jednej, nieograniczonej czasem wypowiedzi na temat raportu o stanie województwa; ewentualne zabranie głosu ad vocem przez radnego – do jednej minuty,

- czas wypowiedzi każdego z mieszkańców do 5 minut,

- prawo klubu radnych do wystąpienia podsumowującego debatę,

Nikt nie zgłosił sprzeciwu. Sejmik ustalił procedurę. Przystąpiono do realizacji punktu zgodnie z porządkiem obrad.

Marszałek **Piotr Całbecki** przedstawił raport o stanie województwa kujawsko-pomorskiego w 2020 r. w formie prezentacji (zał. nr 11). Powiedział m.in., że już po raz trzeci będzie rozpatrywany taki punkt podczas sesji absolutoryjnej. Raport ma swoją genezę na

podstawie ustawy z 1998 roku o samorządzie województwa, z jej późniejszymi zmianami i zobowiązuje samorzady od trzech lat do takiego właśnie horyzontalnego ustosunkowania się do procesów rozwojowych, a omawiany raport rozpatrywany jest w kontekście wykonania budżetu, w tym przypadku budżetu województwa. Wskazał, że rok 2020 był rokiem bardzo specyficznym ze względu na pandemię, która dotknęła nie tylko nas, ale cały świat, stąd ujęcie tego planu, procesów rozwojowych w kontekście wcześniejszych dokumentów strategicznych takich jak strategia rozwoju województwa i inne programy rozwojowe, nastrocza niewątpliwie niemałą trudność. A jeśli jeszcze uwzględni się fakt, że na rok 2020 przypadło właściwie zakończenie poprzedniej strategii – strategii modernizacji naszego regionu i przejście już od 2021 roku do strategii przyspieszenia, siłą rzeczy powstaje przełomowy, historyczny moment trudny do zdefiniowania, jeśli chodzi o ujęcie w syntetycznych ramach wszystkich procesów rozwojowych. Następnie marszałek przedstawił prezentację raportu.

Podziękował przewodniczącej sejmiku oraz radnym za rok pracy w ekstremalnie trudnych warunkach w zupełnie nowym trybie, w którym udało się zrealizować 14 sesji sejmiku i podjąć 133 uchwały, co jest dużym dorobkiem. Podkreślił również, że mimo trudnego czasu pandemii wykorzystanie alokacji w ramach ZIT na koniec roku wyniosło niemal 90%, a w pozostałych obszarach 78%, zaś umowy były podpisywane zgodnie z założonym harmonogramem.

Podsumował, że w obszarach badanych przy wdrażaniu strategii następuje stały progres, jest tak np. w przypadku poziomu zatrudnienia, opieki przedszkolnej i żłobkowej, co świadczy o postępie cywilizacyjnym regionu. Stale rośnie także PKB na mieszkańca województwa, rośnie również liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, co potwierdza optymistyczne nastroje panujące na rynku głównie małych i średnich przedsiębiorstw. Marszałek wskazał również obszary województwa, które wymagają zintensyfikowanego wsparcia w nowej perspektywie ze względu na negatywną sytuację społeczno-gospodarczą, by można było uzyskać zrównoważony rozwój regionu. Dalszą część wypowiedzi poświęcił na szczegółową ocenę stanu Realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 uzupełniając ją o informacje o zmianach w tym zakresie, które wdrożono ze względu na pandemię COVID-19. Wspomniał o problemach w zakresie inwestycji drogowych i publicznego transportu zbiorowego, które uległy nasileniu w związku ze stanem pandemii oraz o sytuacji portu lotniczego, który przetrwał dzięki dokapitalizowaniu ze strony samorządu województwa. Mówiąc o obszarze usług społecznych podkreślił istotną rolę polityki senioralnej, która będzie wychodziła na pierwszy plan potrzeb ze względu na starzenie się społeczeństwa. Podkreślił również ważną rolę projektu związanego ze zdalnym nauczaniem, który został wdrożony w województwie na początku epidemii. Pozytywnie ocenił stan modernizacji regionalnych

placówek służby zdrowia, które są rozbudowywane, remontowane i dostosowywane do potrzeb mieszkańców. Województwo wdraża również szereg innowacyjnych projektów, które mają wielkie znaczenie dla przyszłego dynamicznego rozwoju regionu. Ze względu na pandemię ograniczone zostały wydarzenia promocyjne, kulturalne i kontakty międzynarodowe, ale, choć w ograniczonym zakresie, udało się podtrzymać szereg działań w tym zakresie wykorzystując chociażby okresy mniejszego nasilenia obostrzeń. Podsumowując powiedział, że właściwie wszystkie dziedziny życia w ubiegłym roku były w mniejszym lub większym stopniu podporządkowane rygorom pandemii i różnym oczekiwaniom wynikającym z sytuacji pandemicznej począwszy od pierwszych dni, kiedy właściwie nikt nie wiedział, co robić, nastąpił totalny paraliż i potrzeba włączenia się samorządu w najbardziej podstawowe zadania z zakresu zapewnienia bezpieczeństwa sanitarnego w regionie. Ostateczny owoc troski samorządu stanowi uzupełnienie wszystkich tych działań, które zostały zaproponowane przez rząd i przez instytucje rządowe, czyli stworzenie własnego uzupełniającego pakietu antykryzysowego wartego 910 mln zł. Elastyczność i szybkość reakcji, którą zastosowano, była adekwatna do tego, jakie były wówczas oczekiwania, a była ona możliwa dzięki zmianom w zarządzaniu regionalnym programem operacyjnym, które przysły z Brukseli umożliwiając samorządowi szybkie wprowadzenie nowych narzędzi. Dodał, że obszerny dokument, który został przedłożony radnym do przyjęcia, zawiera rozwinięcie wszystkich tez, które zostały wskazane w prezentacji. Powiedział, że ma nadzieję, że przysły rok okaże się lepszy dla województwa, natomiast uważa, że rok 2020, mimo olbrzymich trudności, udało się zakończyć pomyślnie i będzie wdzięczny w imieniu zarządu województwa i swoich współpracowników za przychylność i wydanie pozytywnej opinii w tym zakresie.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** otworzyła debatę nad raportem.

Nikt z radnych nie zgłosił się do udziału w debacie. Żaden mieszkaniec województwa kujawsko-pomorskiego w trybie ustawowym nie zgłosił się do debaty. Ze względu na obrady w trybie zdalnym były przygotowane możliwości techniczne.

Z kolei nastąpiły wystąpienie przedstawicieli klubów radnych:

Przewodniczący Klubu Radnych Koalicji Obywatelskiej **Robert Malinowski** powiedział: „Szanowna pani przewodnicząca, panie marszałku wraz z zarządem, koleżanki i koledzy radni Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Raport stanowi podsumowanie działalności zarządu województwa w roku poprzednim i zawiera przede wszystkim informacje na temat realizacji polityk, programów, strategii i uchwał sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Raport musi odnosić się do stanu województwa w roku poprzednim, to jednak zapis podsumowania działalności zarządu i jednocześnie przedmiotem raportu jest przedstawienie zadań zarządu województwa w roku poprzednim. Dodatkowo pamiętajmy, że kompletne dane statystyczne na temat rozwoju społeczno-gospodarczego nie są dostępne

zaraz po zakończeniu roku, za który jest raport, tylko co najmniej z kilkumiesięcznym opóźnieniem po terminie, w którym raport ma być przedstawiony. Zwracam państwa uwagę na to, gdyż wskazuje to na oczekiwania, jakie należy mieć do zawartości raportu; na rodzaj informacji, jakich można się w nim spodziewać, a przez to sposób, w jakim należy to opracowanie ocenić. W raporcie o stanie województwa kujawsko-pomorskiego w 2020 r. przedstawiono informację o realizacji najważniejszych dokumentów rozwojowych naszego województwa, tj. Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 plan modernizacji 2020+; Regionalnego Programu Operacyjnego naszego województwa na lata 2014-2020 oraz powiązanych z wydatkowaniem środków z RPO założeń Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020. W związku z tym, że rok 2020 stanowił ostatni rok wdrażania Strategii naszego województwa z lat 2013-2020, raport zawiera podsumowanie kilkuletniego okresu realizacji planu modernizacji. Jednocześnie wskazane zostało, że w roku 2020 kontynuowano prace związane z przygotowaniem nowej Strategii rozwoju województwa, które w grudniu 2020 zakończyło się przyjęciem Strategii Przyspieszenia 2030+ przez sejmik naszego województwa. W opracowaniu przedstawiono także dane o postępach o wdrażaniu pozostałych 56 regionalnych dokumentów programowych naszego województwa, tj. planów, programów, strategii z różnych dziedzin oraz Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Zgodnie z wymogiem ustawowym przeanalizowano realizację uchwał sejmiku naszego województwa, a także uchwały zarządu województwa kujawsko-pomorskiego podjęte w roku 2020. Największe jednakże zakres i szczegółowość informacji o zadaniach zrealizowanych w 2020 roku, które zaprezentowane zostały według ośmiu celów strategicznych poprzedniej Strategii naszego województwa, tzn. planu modernizacji prezentuje rozdział dotyczący działań zarządu województwa na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego. Wskazano w nim na aktualną sytuację w odniesieniu do najważniejszych sfer funkcjonowania województwa. Zaprezentowano opisy podjętych działań, realizowanych projektów, wydarzeń, otrzymanych nagród, organizowanych konkursów, wspieranych przedsięwzięć, prowadzonej współpracy z różnymi partnerami, udziału w ogólnokrajowych gremiach jednostek samorządu terytorialnego, a także pełnionych w nich funkcji. Istotnym elementem tegorocznej edycji raportu o stanie województwa jest zaprezentowanie z jednej strony wpływu pandemii COVID-19 na realizację zadań zarządu, a z drugiej strony sposobu zmiany działań zarządu województwa, by mimo tych trudnych warunków zrealizować zaplanowane cele i zadania. I choć w związku z zaistniałą sytuacją część działań musiała zostać odwołana, to w wielu wypadkach zastosowano nowe rozwiązania i formuły. Jak np. zamiast spotkań osobistych – telekonferencje. Wymagało to nie tylko realizacji planowanych zadań, ale także podjęcia wielu nieplanowanych aktywności, by zapewnić sprawność działania urzędu marszałkowskiego, a tym samym obsługi mieszkańców województwa, co

również zostało szeroko w raporcie opisane. Jak się wydaje, właśnie ze względu na obszerne przedstawienie sytuacji covidowej, tegoroczna edycja raportu jest też wyraźnie obszerniejsza od wcześniejszych. Ta część raportu jest bardzo ciekawa, bo pokazuje w jaki sposób w bardzo szybkim tempie trzeba było zmodyfikować pierwotne plany i dostosować działania do nowych potrzeb. W okresie kiedy przecież ograniczenia covidowe dotknęły też silnie funkcjonowania administracji samorządowej. Uważam, że opracowanie zostało przygotowane w sposób rzetelny, kompleksowy, przejrzysty i zrozumiały. Jest zgodny z wymogami nałożonymi przez ustawodawcę. Raport stanowi też ważne i obszerne źródło informacji nt. ogółu działań prowadzonych na rzecz rozwoju województwa a inicjowanych oraz koordynowanych przede wszystkim przez zarząd naszego województwa. Jednocześnie podsumowuje realizację poprzedniej Strategii naszego województwa. Szanowni państwo, Klub Radnych Koalicji Obywatelskiej będzie głosował za udzieleniem wotum zaufania dla Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego”.

Wiceprzewodniczący Klubu Radnych Prawa i Sprawiedliwości **Jerzy Gawęda** powiedział: „Pani przewodnicząca, panie marszałku, szanowni państwo. W dniu dzisiejszym analizujemy raport o stanie województwa. W dużej mierze dokument ten poświęcony jest przeciwdziałaniom skutkom pandemii. Te działania należy ocenić pozytywnie. Ale musimy pamiętać, że kompetencyjnie rola samorządów wojewódzkich na tym polu była ograniczona. Dzisiaj dokonujemy oceny przede wszystkim wieloletnią politykę zarządu województwa. W naszej opinii jest ona mało efektywna i skutkuje niewykorzystaniem wszystkich szans rozwoju. Dlatego Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości nie poprze udzielenia wotum zaufania dla zarządu. Szanowni państwo, zacznijmy od analizy zadłużenia, które na koniec 2020 roku w przypadku województwa wyniosło ponad 269 mln zł. Naszym długiem są też poręczenia województwa dla podmiotów podległych, które pod koniec roku wyniosły blisko 564 mln zł. Łącznie rok zakończyliśmy na poziomie ponad 830 mln zł zobowiązań. Przy dochodzie 1,100 mln zł zobowiązania stanowią ok. 75 proc. dochodu. Szanowni państwo, ogrom zadłużenia naszego województwa jest tak duży, że nie możemy takiej polityki pozytywnie oceniać. Trzeba też w tym miejscu wspomnieć o tym, że kilkadziesiąt milionów złotych rocznie musimy spłacać zobowiązań kredytów, które wykraczają poza perspektywę roku 2030. Żyjemy jako samorząd niestety na bardzo duży kredyt. Taka sytuacja, jeżeli chodzi o zadłużenie będzie przekładała się negatywnie na funkcjonowanie naszego województwa na wielu płaszczyznach. Szanowni państwo, nasz niepokój budzi również to, że województwo kujawsko-pomorskie najwolniej wdraża fundusze z Unii Europejskiej z perspektywy 2014-2020, co jest ważne akurat dzisiaj, gdyż zabiegamy o wyższą alokację dla naszego województwa. Kto będzie przekonywać ministerstwo do wyższej alokacji, gdy okazujemy się być maruderem. Z informacji przedstawionej w styczniu w Sejmie przez Ministra ds. Unii Europejskiej wynika, że mieliśmy rozliczone zaledwie 40 proc. alokacji, co

jest najniższym wskaźnikiem dla wszystkich województw. Suma dla regionalnych programów operacyjnych wynosi ono ok. 25 proc. Szanowni państwo, rok 2020 to rok wielu niezrealizowanych inwestycji. Przytoczę kilka przykładów zadań, które były planowane, gdy uchwalaliśmy w grudniu 2019 budżet a ich realizacja okazała się radykalnie niska. Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 249 wraz z uruchomieniem przeprawy promowej. Było przewidziane na tę inwestycję w 2020 r. ponad 11 mln zł – wydatkowano tylko 2,5 mln zł. Na rozbudowę drogi wojewódzkiej nr 548 Stolno – Wąbrzeźno planowano 19,3 mln zł – wydatkowaliśmy ok. 300 tys. zł. Droga wojewódzka nr 265 Brześć Kujawski – Gostynin plan powyżej 11 mln zł – wykonanie na poziomie 2,5 mln zł. Droga wojewódzka nr 251 Kaliska – Inowrocław – plan 16 mln zł, a wykonanie na poziomie 6 mln zł. Niestety modernizacja dróg wojewódzkich to *pięta achillesowa* zarządu. Również negatywnie odnosimy się do inwestycji kolejowych. W samym budżecie na 2020 r. za dużo nie ma o czym dyskutować. Bo z ambitnego planu modernizacji w perspektywie Unii Europejskiej 2014-2020 z ponad 150 km torów zeszliśmy do mniej niż 18 km. A jak sam pan marszałek na jednej z sesji przyznał – i tego nie możemy być pewni. Trzeba tutaj wspomnieć o kontrowersyjnej decyzji z 22 stycznia ub.r., gdy zarząd województwa alokację inwestycji kolejowej na poziomie 50,8 mln euro, jedną z najniższych w kraju, zmniejszył do zaledwie ok. 35 mln euro. Nasz klub wnioskował o nadzwyczajną sesję sejmiku w tej sprawie, ale niestety z uwagi na pandemię nie doszła ona skutku. Problem braku rozwoju kolei jednak pozostał. Trzeba również powiedzieć, że Kujawsko-Pomorskie było jednym z niewielu województw, które nie okazało aktywnego wsparcia dla samorządów niższego szczebla w Programie Kolej Plus. W większości województw, to samorzady wojewódzkie posiadające najbardziej rozbudowany aparat administracyjny zgłaszały projekty do Programu Kolej Plus. U nas zrzucano to na samorzady gminne, powiatowe dla których przygotowanie aplikacji było ogromnym wyzwaniem. Z kolejną mamy większy problem, który uwypuklony został po 13 grudnia 2020 r., gdy cała Polska zaczęła mówić o chaosie w kolei w Kujawsko-Pomorskim. W naszej opinii wynika to z dwóch powodów. Z jednej strony ogromnego zadłużenia województwa – o czym wspominałem na początku wystąpienia, które przekłada się na ograniczenie możliwości działania na rzecz poprawy oferty przewozowej, ale też chaotycznej polityki zarządu województwa. We wrześniu ubiegłego roku pytaliśmy na sesji pana marszałka kiedy będzie ogłoszony przetarg. Usłyszeliśmy, że za kilka tygodni – nie miało to miejsca. Zamiast tego, w ostatniej chwili próbowano dogadać się z przewoźnikiem z wolnej ręki, gdy nasza pozycja negocjacyjna była już znacznie słabsza. Mam obawy, że również w tym roku to może się skończyć podobnie. Przetargu wciąż nie ma. Kilka tygodni temu radni koalicji w ciemno poparli utworzenie spółki bez podania nawet podstawowego biznesplanu. Szanowni państwo, pozostawiam to bez komentarza. Negatywnie należy także ocenić upieranie się przy koncepcji tramwaju z Bydgoszczy do Torunia. Te dwa największe miasta naszego województwa łączy już szybka

kolej BiT-City. Skupmy się na poprawianiu dostępności miast, ale tych mniejszych miast. Wiele miast od wielu lat nie ma połączeń kolejowych. Ostatnio słyszałem, że nasila się program komunikacyjny wykluczenia powiatu sępoleńskiego. Chce wskazać także na niepodjęte działania, które leżą w kompetencji, a nie poprawiają jakości transportu zbiorowego. Kilka razy na tej sali pytałem np. o zwiększenie liczby połączeń kolejowych pomiędzy Bydgoszczą a Inowrocławiem oraz Inowrocławiem i Toruniem. To jest swego rodzaju absurd, że w planie transportowym jako województwo, przypomnę, że wtedy wskazywałem na potrzebę jego zmiany, promuje się przewozy autobusowe pomiędzy Inowrocławiem i Bydgoszczą, po linii kolejowej wojewódzkiej nr 25, której stan nie jest zadawalający, a nie korzystamy z wyremontowanej linii kolejowej nr 131 w pełni, która oferuje znacznie szybszy czas przejazdu. Szanowni państwo, dzisiejsza sesja to jest również czas do oceny naszej konkurencyjności wobec innych regionów czy to polskich czy to europejskich. Nie chcę już za bardzo wydłużać wystąpienia. Odniosę się jedynie do rankingu RCI z 2019 finansowanego przez Komisję Europejską. Jest to ranking poświęcony konkurencyjności regionów. Wśród polskich regionów zajmujemy czwarte miejsce od końca. Natomiast na 268 regionów Unii Europejskiej jesteśmy na miejscu 238. Szanowni państwo, skali rozwoju regionalnego jesteś 2 w skali 1-5. Jesteśmy porównywalni w tym rankingu z najsłabszymi regionami w Unii Europejskiej. Ten ranking jest uważam rankingiem najważniejszym, gdyż jesteśmy państwem na dorobku, zapóźnionym cywilizacyjnie i gospodarczo. Naszym celem nie powinna być realizacja zdań i dorównywanie tylko do wewnętrznych, ale dochodzenie do najbardziej rozwiniętych regionów w Europie – jeżeli chcemy zlikwidować zapóźnienia cywilizacyjne. Ten wskaźnik jest nie do przyjęcia szanowni państwo. Zwróćmy uwagę, że jesteśmy w centralnej Polsce, jesteśmy niemal w centrum Środkowej Europy, gdzie wszelkie szlaki komunikacyjne powinny się tu krzyżować. To powinno być województwo jedno z najbardziej rozwijających się, bo ma ku temu perspektywę. My niestety z tej perspektywy się nie wywiązujemy. Wygląda to tak, jakbyśmy byli gdzieś na obrzeżach cywilizacji. Z tego powodu trudno być zadowolonym. Proszę nie przyjmować naszej oceny jako oceny, która ma tylko i wyłącznie wykazywać brak działania ze strony zarządu, ale musimy zwrócić uwagę na to, w którym jesteśmy miejscu i jakie cele musimy sobie stawiać, żeby województwo w centralnej Polsce mogło być jednym z najważniejszych ośrodków gospodarczych. Tak jak powiedziałem Prawo i Sprawiedliwość nie udzieli wotum zaufania dla zarządu województwa”.

Przewodniczący Klubu Radnych Polskiego Stronnictwa Ludowego **Paweł Zgórzyński** powiedział: „Pani przewodnicząca, panie marszałku, szanowni państwo radni. Dziwię się panie radny Gawęda, że my tak daleko jesteśmy w rankingu województw czy regionów, szkoda tylko, że rząd Prawa i Sprawiedliwości biorąc środki z regionalnych programów pomocowych, nie widzi tej potrzeby i jakoś zawsze nas omija. Szanowni państwo, w imieniu

Klubu Radnych Polskiego Stronnictwa Ludowego przedstawiam państwu opinię w sprawie raportu o stanie Województwa Kujawsko-pomorskiego w roku 2020. Zgodnie z art. 34a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, z późniejszymi zmianami, przygotowany został już trzeci raport o stanie województwa kujawsko-pomorskiego. Obejmuje on podsumowanie działalności zarządu województwa w roku 2020 z uwzględnieniem realizacji polityk, programów, strategii oraz uchwał sejmiku województwa, a sporządzony został na podstawie danych z departamentów, jednostek organizacyjnych urzędu marszałkowskiego, uchwał sejmiku i zarządu województwa, a także na podstawie sprawozdania z wykonania budżetu województwa w roku 2020. Sprawozdanie z wykonania budżetu jest zresztą dokumentem, który jest komplementarny z omawianym raportem. Oba te dokumenty wzajemnie się uzupełniają. Widzimy w nich różne spojrzenie na te same sprawy. Tegoroczny raport o stanie województwa kujawsko-pomorskiego w 2020 r., jest ostatnim raportem prezentującym informacje w zakresie realizacji ustaleń Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+. Prezentowany raport odnosi się do uwarunkowań oraz czynników wpływających na rozwój społeczno-gospodarczy naszego regionu, a prezentując poszczególne obszary aktywności zarządu województwa w 2020 r. pozwala kompleksowo spojrzeć na działalność samorządu województwa w zakresie kreowania szeroko pojmowanej polityki rozwoju w wymiarze lokalnym i regionalnym. Rok 2020 był rokiem bardzo specyficznym. Znaczna część aktywności zarządu, podporządkowana była pandemii COVID-19, która nie tylko na poziomie regionalnym, ale i krajowym zmieniła praktycznie wszystkie założenia i cele prowadzonej polityki rozwoju. Pandemia COVID-19 w bardzo dużym stopniu wpłynęła na zadania i organizację pracy na poziomie administracji samorządu województwa. Zarząd województwa bezpośrednio po ogłoszeniu stanu epidemii rozpoczął działania na rzecz przeciwdziałania jej rozprzestrzenianiu się oraz łagodzenia jej skutków. Dokonano przesunięć środków w ramach RPO WKP 2014-2020, aby wygospodarować środki na pomoc. Ostatecznie budżet Programu Przeciwdziałania Epidemii COVID-19 wyniósł 910 mln zł i był przeznaczony na pomoc dla przedsiębiorców, służby zdrowia i wsparcie społeczne. Wystąpienie pandemii było powodem tego, że w wielu dziedzinach, w roku 2020, nie udało się zrealizować zaplanowanych wskaźników lub zakładanych efektów. Ale trzeba też powiedzieć, że było to spowodowane przede wszystkim z wprowadzanych administracyjnych ograniczeń lub zakazów prowadzenia określonych rodzajów działalności. Raport o stanie województwa zawiera informacje o podejmowanych działaniach rozwojowych, które ujęte zostały w układzie celów Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego. Informuje nas o postępach we wdrażaniu 56 dokumentów programowych w tym Strategii rozwoju województwa, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, założeń polityki terytorialnej województwa kujawsko-pomorskiego na lata

2014-2020 oraz planu przestrzennego zagospodarowania. Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+, określa 4 priorytety rozwoju, realizowane przez osiem celów strategicznych. Z danych zawartych w dokumencie wynika, że na koniec 2020 roku strategia była systematycznie realizowana. Zdecydowana część 192 przedsięwzięć została już zrealizowana lub znajdowała się w zaawansowanej fazie realizacji – 48 proc. wszystkich zadań, a realizacja kolejnych 19 proc. przedsięwzięć została rozpoczęta (razem 128 zadań). W tym samym czasie weryfikowano pozostałe działania, część z nich nie zostanie zrealizowanych w ogóle, w części zadań nie podjęto żadnych działań. Z analizy raportu wynika, że stan realizacji przedsięwzięć leżących w gestii administracji rządowej znajduje się w początkowej fazie realizacji lub w ogóle nie została rozpoczęta. Obecnie mamy kolejną strategię, w której znajdujemy część przedsięwzięć z poprzedniej, niektóre kontynuowane, z części zrezygnowaliśmy nie znajdując potrzeby ich realizacji, a niektóre niezrealizowane znalazły się w nowej strategii, ze względu na pojawiające się nowe możliwości wynikające z nowej perspektywy finansowej. Kolejna kwestia to RPO – o tym będziemy mówić zapewne przy sprawozdaniu z wykonania budżetu. Te statystyki bez wątpienia poprawiły się – nabrały przyspieszenia – zarówno kontraktacja i certyfikacja. Poziom 86 proc. kontraktacji i 45,4 proc. certyfikacji na 3 lata przed zakończeniem realizacji programu, szczególnie w przypadku certyfikacji, budzi pewne obawy, ale miejmy nadzieję, że założenia zarządu są pewne i wydatkujemy wszystkie przyznane nam środki. Jeżeli chodzi o politykę terytorialną, to jak wspominał pan marszałek, prawie 80 proc. alokacji środków ORSG i OSI i prawie 90 proc. ZIT. Rok 2020 był szóstym rokiem realizacji Kontraktu Terytorialnego dla województwa kujawsko-pomorskiego – dokumentu obowiązującego stronę rządową i samorządową. Dokument zawiera zarówno wysokość, sposób, warunki dofinansowania RPO WKP 2014-2020, jak również przedsięwzięcia priorytetowe istotne z punktu widzenia rozwoju kraju oraz województwa kujawsko-pomorskiego, co do których strony kontraktu deklarują współpracę w ramach realizacji właściwych programów operacyjnych na lata 2014-2020. W 2020 r. większość przedsięwzięć wpisanych do Kontraktu Terytorialnego dla województwa kujawsko-pomorskiego, znajdowała się w trakcie realizacji. Część zadań planowana do wdrożenia, jeżeli nie uzyska źródła finansowania do roku 2023, jest wskazywana do realizacji w następnej perspektywie finansowej UE. Szanowni państwo, zarząd województwa wykonał ogromną pracę przy pomocy urzędu marszałkowskiego i wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych lub wojewódzkich osób prawnych. Reasumując, szanowni państwo informuję, że Klub Radnych Polskiego Stronnictwa Ludowego pozytywnie opiniuje raport o stanie województwa i jest za udzieleniem wotum zaufania dla zarządu”.

Marszałek **Piotr Całbecki** powiedział: „Szanowni państwo. Sprowokowany pozytywnymi opiniami, jak i tą negatywną, postaram się ustosunkować do wyrażonych tez.

Rzeczywiście rok 2020 był to rok zabarwiony pandemią, ale dziękuję, że państwo doceniliście wysiłki, które nie tylko zarząd województwa lecz wspólnie je podejmowaliśmy, aby zaradzić pandemii, a jednocześnie pamiętać o dynamice rozwojowej. Rzeczywiście, można było tylko skoncentrować się na działaniach zachowawczych, które ostatecznie mogłyby skończyć się katastrofą, gdybyśmy zaniechali procesów rozwojowych.

Bardzo zaintrygował mnie przytoczony przez pana radnego Jerzego Gawędę wskaźnik rozwojowy z 2019 r., jako wskaźnik RCI – dotyczący rankingu konkurencyjności regionu w Europie. Cieszę się, że pan radny posłużył się tym wskaźnikiem – może nie wszyscy wiedzą, o jakim mówimy. Proszę zwrócić uwagę na trzy podstawowe kryteria, które są tu wskazane, dotyczące trzech obszarów: BASIC SUB-INDEX – instytucje o znaczeniu krajowym, europejskim; stabilność makroekonomiczną gospodarki, infrastrukturę, na którą patrzy się z perspektywy europejskiej, głównie TMT; zdrowie oraz podstawę edukacyjną. Kolejne kryterium: szkolnictwo wyższe, uczenie długoterminowe – przez całe życie, czyli sposób zorganizowania tej edukacji; efektywność rynku pracy. W trzeciej kategorii mamy: nowoczesne technologie, otoczenie biznesowe i innowacje.

Odniosę się teraz do pierwszego punktu. Proszę państwa, jest to zadanie dla rządu. Gdzie są instytucje rządowe w naszym województwie? A miały być. Słyszałem o takim programie politycznym decentralizacji „Warszawki”. I co do naszego województwa przyszło? Nie słyszałem, żeby jakaś nowa instytucja się pojawiła, która byłaby nową rzeczą przeniesioną z Warszawy i miałyby oddziaływanie krajowe, czy europejskie.

Owszem, raport jest z 2019 r., ale obejmuje badaniem okres od 2014 r. do 2017 r. Jesteśmy w trakcie przekształcania naszej służby zdrowia, bez jakiegokolwiek pomocy państwa – inwestycje dźwigamy na naszym RPO i tylko, i wyłącznie na naszych środkach wojewódzkich. Jeśli chodzi o przebudowywanie służby zdrowia w infrastrukturę wojewódzką, to jesteśmy dopiero za półmetkiem. Gdy mówimy o stabilności makroekonomicznej, założyłbym się, że gdybyśmy przeanalizowali ten wskaźnik, to nasz region wykazał się w ciągu ostatnich lat właśnie dużym wskaźnikiem stabilizacji. Podobnie jest w innych obszarach. Gdybyśmy rzeczywiście dzisiaj popatrzyli na te wskaźniki z perspektywy roku 2019-2020 r. tak, jak o tym mówi raport, którym się dzisiaj z państwem dzielę, to okazuje się, że na pewno jesteśmy w pozycji zupełnie innej. Ale, jeżeli nawet zerkniemy do tego wskaźnika, o którym mówił pan radny Gawęda, to popatrzcie państwo na tę mapę (pokaz slajdu) tak wyglądamy na tle Europy. Więc, jeżeli nasze województwo, tak jak Wielkopolskę i wiele innych, porównać do regionów Europy – jesteśmy, gdzie jesteśmy. Ale, jeżeli uważamy, że jest to pozycja dramatycznie zła, to nie mogę się z tym zgodzić. Całą Hiszpanię i wiele innych obszarów musielibyśmy potraktować tak samo. Ten wskaźnik, o którym pan mówi wcale nie jest dyskredytujący i dyskryminujący, bo zabrzmiało to tak, jakbyśmy byli w jakimś bantustanie, co jest absurdem. Proszę nie powtarzać takich rzeczy, bo to jest

nieprawda. Jeśli posługujemy się wskaźnikami, to należy wykorzystać pełną wiedzę na ich temat i przedstawiać obiektywną rzeczywistość.

Do tego wszystkiego dodam, że te czeki, które w zeszłym roku krążyły po Polsce, nie wspominałem o nich, ale teraz wspomnę, ominęły jakoś – panie radny – nasze województwo, a nie zależało to od widzimisię samorządu województwa, tylko od innych decydentów. Dopełni to obrazu odpowiedzialności, jeśli mamy na co narzekać za to, dlaczego nie było tak, jak może i byśmy chcieli i żyjemy, być może, w jakimś poczuciu krzywdy, z czym się z panem zgodzę. Bo jeśli w przeliczeniu na liczbę mieszkańców, podsumowując wszystkie środki z rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, okazuje się, że w naszym województwie otrzymaliśmy ich najmniej w Polsce. Nie mówię już o tym, że samorząd województwa nic nie dostał, a też złożyliśmy sporo wniosków, to dopełnia obrazu państwa politycznej aktywności, jak dbacie o nasze województwo. Bo może to ma być na zasadzie – wykończymy, a potem przejmujemy władzę i będzie lepiej. Ale to jest droga donikąd, bo chyba dbamy o województwo wspólnie. Nie boję się głosów krytyki i proszę o nie, ale proszę, aby były obiektywne i samokrytyczne.

Kolejna sprawa. Mówił pan o drogach, że to jest jakiś skandal. Tak, rzeczywiście mieliśmy ogromne zaszłości, ale w tej chwili wyszliśmy z tego dołka. O tym też mówi raport. Place budowy uruchomione są w tej chwili na poziomie 235 km. Tyle dróg w tej chwili jest modernizowanych. Jest to diametralna zmiana i oby ta tendencja się utrzymała.

Mówimy o inwestycjach Polskich Linii Kolejowych. To jest już chyba jakiś żart, że pan radny zarzuca nam, samorządowi województwa to, że PLK z planowanych jeszcze ileś lat temu 150 km dzisiaj realizuje 18 km. Nie ten adres, proszę pana.

Kolejna sprawa. Zarzut, że nie włączamy się w Program Kolej Plus. Jak mamy się włączyć, kiedy mamy dowód jako żywo, że nasze zaangażowanie jest żadne, w ogóle nie jest traktowane pod kątem partnerskim, tylko proponuje nam się udział w Kolei Plus na zasadzie: dorzucicie do tego przedsięwzięcia np. 0,5 mld zł, żeby zbudować linię kolejową z Koronowa. Skąd mamy wziąć 0,5 mld zł? To jest pytanie do tych, którzy ogłaszają takie rzeczy. Jeżeli wiem, że koncepcja, która jest planowana do realizacji z Koronowa ma kosztować około 1,5 mld zł, i nawet 15 proc., które się od nas oczekuje wkładu własnego ma wynosić 0,5 mld zł, to każdy rozsądny człowiek powie – nie, to nie w takim zadaniu. Owszem, prosimy o możliwość włączania się do modernizacji, ale na poziomie projektów, na które nas stać.

Co się wydarzyło 13 grudnia 2020 r.? Dobre pytanie. Jak to jest, że spółka, gdzie większościowym udziałowcem jest Skarb Państwa, oferuje nam z dnia na dzień, a może z miesiąca na miesiąc, ofertę nie do przyjęcia – kupcie sobie przewozy, ale za 90 proc. wyższą stawkę. Mówi pan, że zadłużenie. Ja mogę podać, jakie jest zadłużenie tegoż przewoźnika. I może dlatego tak gorączkowo szukał w nowym źródle sfinansowania swoich zobowiązań, że

podwyższył stawki dwukrotnie. Proszę zajrzeć do sprawozdania finansowego tej spółki, to może trochę więcej będziemy rozumieć.

Myślę, że nasza sytuacja jest dobra dlatego, że z tak długimi opóźnieniami – mówię teraz o wykorzystaniu naszego potencjału, bo rzeczywiście zgadzam się tutaj z panem radnym – jesteśmy centralnie usytuowanym województwem, gdzie krzyżują się dwie drogi: autostrada A1 i daj Boże wreszcie S5. Ale z jakim opóźnieniem? Nie roku, czy dwóch, lecz 5-6 lat. Wciąż czekamy, aby wreszcie pojechać z Poznania przez Bydgoszcz do Gdańska. A gdzie jest S10 łącząca Toruń z Bydgoszczą? Niepotrzebny tramwaj. Może niepotrzebny. Nie wiem. Będziemy o tym rozmawiać, ale jest to jedna z koncepcji, którą na pewno trzeba rozważyć, bo nie planuje się tego typu projektów na dziś, jutro, ale na długie dziesięciolecia. Jeżeli przestrzeń tego województwa ma się utrzymać taka, jaka jest, a miasta Bydgoszcz i Toruń mają pełnić funkcje miast stołecznych, gdzie będą się zawsze koncentrowały wszystkie funkcje najwyższego poziomu, to musimy zadbać o infrastrukturę łączącą te miasta, żeby mieszkańcy z całego regionu mogli z tej infrastruktury korzystać.

Uważam, że brak jest podstawowych odpowiedzi na to, w jakim miejscu jesteśmy, jeśli chodzi o strategię rozwoju państwa. Jeżeli planuje się centralny port komunikacyjny (lotniczy), to co my mamy zrobić z portem lotniczym w Bydgoszczy? Może ktoś odpowie na to pytanie? To są pytania, które zadajemy bez przerwy i staramy się uzyskać jakąś odpowiedź. Nie krytykuję, bo być może jest potrzebny Polsce taki port, ale to nie tylko trzeba szprychy projektować, które – mam nadzieję – będą skorygowane do zadowalającego nas (jako region) poziomu, ale trzeba odpowiedzieć sobie na pytanie, jaką rolę mają pełnić porty regionalne. Wyjaśniam, że ratowaliśmy się komunikacją autobusową m.in. na trasie Inowrocław – Toruń, gdy spadła liczba podróżnych korzystających z kolei przez pandemię. Musieliśmy ograniczyć ilość par połączeń kolejowych ze względu na ogromne koszty ich obsługi.

Ostatnie pytanie. To kiedy my wreszcie, jako samorządy regionalne, wyłagamy u tych, którzy rządzą w Warszawie ustawę o autobusowym transporcie regionalnym. Przecież to jest absurd, że my nie możemy, jako ci, którzy przygotowują plany transportu publicznego, oprzeć się o jakąkolwiek podstawę prawną, gdzie moglibyśmy stanowić prawa wyłączne dla przewoźników obsługujących linie autobusowe.

Następnym razem, jeżeli będę mógł przedstawić państwu jeszcze jeden raport, oprę się o wskaźniki europejskie. Zmienimy trochę naszą prezentację tak, abyśmy mówili jednym językiem. Cieszę się, że dołączamy do rodziny języka europejskiego”.

Wiceprzewodniczący Klubu Radnych PiS **Jerzy Gawęda** powiedział: „Panie marszałku, nie należy się obrażać – spójrzmy trochę szerzej. To nie jest pierwsza perspektywa przygotowywana przez państwa. Jeśli się nie mylę to jest od trzech kadencji. Załamanie czy miejsce, w którym znajduje się województwo, nie nastąpiło po wyborach i

objęciu władzy przez Prawo i Sprawiedliwość. Więc mamy cały ciąg zdarzeń i było wiele czasu i możliwości, żeby przygotować materiały czy strategię w taki sposób, który umożliwiłby realizację tych zadań, które są kluczowe dla naszego województwa, tego nie mamy. Tu przedstawiliśmy kierunek taki, w którym pokazujemy nie tylko nasze obowiązki, jakie my posiadamy, ale również uczestniczenie i współdziałanie w tych obszarach, które będą miały wpływ na rozwój tego województwa we wszystkich obszarach, bo tak działa się w takim organizmie, jakim jest państwo z podziałami na mniejsze kompetencje, ale nie wyklucza to również działania szerszego. O tym powinniśmy pamiętać, w jakim kierunku powinniśmy zmierzać i jakie jest obecnie nasze miejsce i dokąd zmierzamy. A głównym celem jest likwidacja, to o czym mówiłem wcześniej – zapóźnienia gospodarczego, w którym się znaleźliśmy. Dlatego oczekujemy, żeby w przyszłości bardziej poważnie do tych tematów podchodzić. Szanowni państwo, zwrócę jeszcze uwagę na jeden element. To nie za tych rządów była opracowywana koncepcja dróg szybkiego ruchu czyli autostrad i został wykluczony jeden z większych ośrodków jakim jest Inowrocław od tego rodzaju drogi. Zdajemy sobie sprawę, że one mają wpływ na dynamikę rozwoju, na sprawy gospodarcze, w skali tej mniejszej i większej. Nie było tych działań”.

Więcej głosów w debacie nie zgłoszono.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** zamknęła debatę i poinformowała, że sejmik rozpatrzył raport o stanie województwa kujawsko-pomorskiego w 2020 r.

W związku z powyższym przystąpiono do głosowania uchwały w sprawie udzielenia wotum zaufania dla Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego – projekt przewodniczącej sejmiku – druk nr 4/21. Wynik głosowania: 19 głosów za, 7 przeciw, 1 wstrzymujący. Radny Jerzy Gawęda ze względów technicznych zgłosił do protokołu, że jest przeciwny udzieleniu wotum zaufania.

Przewodnicząca poinformowała, że po rozpatrzeniu raportu o stanie województwa kujawsko-pomorskiego w 2020 roku, Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego bezwzględną większością głosów ustawowego składu, podjął uchwałę w sprawie udzielenia wotum zaufania dla Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego i udzielił wotum zaufania.

Następnie serdecznie pogratulowała Zarządowi Województwa Kujawsko-Pomorskiego uzyskanego wotum zaufania.

Marszałek **Piotr Całbecki** powiedział: „Zabieram głos, aby podziękować wszystkim państwu za to zaufanie, które po raz kolejny okazaliście w tym głosowaniu zarządowi województwa. Przepraszam, za drugą część być może emocjonalnego mojego wystąpienia. Opozycja ma prawo krytykować, używać różnych argumentów, aby przekonać do siebie wyborców. Mam nadzieję, że ta krytyka odniosła akurat drobny skutek. Za to, na pewno jest potrzebny dialog i rozmowa, ponieważ jesteśmy w jednym województwie. Jeśli tylko jest oferta współpracy rządu, zresztą państwo znają moją aktywność w Komisji Wspólnej Rządu i

Samorządu Terytorialnego, gdzie dla całej Polski, nie tylko dla naszego województwa, walczę o to, żeby w odpowiedni sposób były zagwarantowane prawa partycypacji w Krajowym Planie Odbudowy dla samorządów. Tak, jak i w wielu innych działaniach. Jeżeli tylko mamy możliwość współpracy to taką podejmuję. Również deklarację składam radnym opozycyjnym, nie wiem jakie będą losy polityki ogólnopolskiej, a my tu zostaniemy w tym województwie i mamy obowiązek dbać o jego rozwój. I proszę o przyjęcie tej propozycji współpracy jako sprawę, którą kieruję do nas wszystkich mieszkańców całego regionu”.

Z kolei przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnego punktu porządku obrad, który przewidywał rozpatrzenie i podjęcie uchwał:

- w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2020 rok – projekt przewodniczącej sejmiku – druk nr 5/21 (zał. nr 12);

- w sprawie absolutorium dla Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego – projekt przewodniczącej sejmiku – druk nr 6/21 (zał. nr 13).

Radni otrzymali projekty uchwał oraz następujące materiały: sprawozdanie z wykonania budżetu Województwa Kujawsko-Pomorskiego za 2020 rok (zał. nr 12); sprawozdanie finansowe Województwa Kujawsko-Pomorskiego za 2020 rok (zał. nr 12), sprawozdanie o udzielonych dotacjach w 2020 roku (zał. nr 14), sprawozdanie z wykonania planów finansowych wojewódzkich osób prawnych za 2020 rok (zał. nr 15); sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania finansowego Województwa Kujawsko-Pomorskiego za 2020 rok z erratą (zał. nr 12); informację o stanie mienia Województwa wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku (zał. nr 16).

Przystąpiono do realizacji porządku obrad:

Skarbnik **Paweł Adamczyk** przedstawił prezentację (zał. nr 17) zawierającą:

- wykonanie budżetu Województwa Kujawsko-Pomorskiego za 2020 rok,
- analizę sytuacji finansowej wojewódzkich osób prawnych,
- sprawozdanie finansowe Województwa Kujawsko-Pomorskiego za 2020 rok,
- sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania finansowego Województwa Kujawsko-Pomorskiego za 2020 rok,
- informację o stanie mienia Województwa wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku.

Następnie wiceprzewodnicząca sejmiku **Agnieszka Kłopotek** odczytała uchwałę Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy w sprawie opinii o przedłożonym przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2020 rok wraz z informacją o stanie mienia Województwa (uchwała Nr 1/S/2021 Składu Orzekającego Nr 11 RIO w Bydgoszczy z dnia 26 kwietnia 2021 roku). Radni otrzymali ww. uchwałę (zał. nr 18).

Z kolei przewodniczący Komisji Rewizyjnej **Marek Hildebrandt** przedstawił wniosek Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 7 maja 2021 r. w sprawie udzielenia Zarządowi Województwa Kujawsko-Pomorskiego absolutorium. Wniosek o udzielenie absolutorium zarządowi województwa został przyjęty: 4 głosy za, 2 przeciw, 0 wstrzymujących. Radni otrzymali ww. wniosek (zał. nr 19).

Następnie wiceprzewodniczący sejmiku **Łukasz Krupa** odczytał uchwałę Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy w sprawie opinii o wniosku Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego w sprawie absolutorium dla Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego za 2020 rok (uchwała Nr 1/Kr/2021 Składu Orzekającego Nr 11 RIO w Bydgoszczy z dnia 20 maja 2021 roku). Radni otrzymali ww. uchwałę (zał. nr 20).

Przystąpiono do dyskusji i rozpatrzenia sprawozdania finansowego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2020 rok.

Nastąpiły wystąpienia i opinie klubów radnych oraz indywidualne głosy radnych.

W imieniu Klubu Radnych Koalicji Obywatelskiej głos zabrał radny **Leszek Pluciński** przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów, który powiedział, że 2020 rok był naznaczony wyzwaniem, jakie postawiła pandemia, ale także wyjątkowymi napięciami na linii rząd – samorząd z powodów finansowych, od lat narastającym nieadekwatnym finansowaniem zadań, które są zlecone centralnie, ale głównie jednak podziałem środków inwestycyjnych, pomocowych, które dzielił rząd i można delikatnie powiedzieć, że robił to na zasadzie klientelizmu, ale wielu mówi wprost, że była to zwykła polityczna korupcja za nasze podatki. Pandemia pokazała, jak ważna w zarządzaniu i w samorządzie jest ciągła adaptacja i dostosowywanie się do zmieniającego się otoczenia. Powiedział, że sądzi, że miarą mądrego i skutecznego samorządowca jest właśnie analiza, wyciąganie wniosków i szybkie działanie, czyli to, co zademonstrował pan marszałek Piotr Całbecki ze swoim zespołem. Dodał, że świat po pandemii oczywiście będzie inny, bo już jest inny i wskazał, że też inna powinna być realizacja budżetu, zdecydowanie bardziej elastyczna niż w tej chwili. Oczywiście w tym zakresie cały czas występuje gorset prawny, gorset biurokratyczny oraz, jeszcze gorszy, mentalny i przemożne myślenie rządzących o centralizacji wszystkiego i wszystkich. Jednak ma nadzieję, że te wyjątkowe czasy wymuszą inne działanie, co widać było na przykładzie funduszy covidowych, że jednak dało się realizować wydawanie środków w sposób dużo bardziej elastyczny i uproszczony. Czym się różni i jak wygląda zarządzanie centralne i samorządowe można było obserwować przy walce z covidem zwłaszcza w pierwszych miesiącach. Pan marszałek ze swoim zespołem przygotował pakiet covidowy. Ten pakiet wyniósł 910 mln zł i był on szczegółowo przez pana marszałka prezentowany wielokrotnie. Sześćset milionów złotych zostało skierowane dla przedsiębiorców. Mniej więcej 200 mln zł dla szpitali. Ale także dla wielu innych podmiotów. Było to niezmiernie

ważne w początkowych miesiącach przy, tak naprawdę, niemocy państwa, braku środków na rynku i ogromnych kosztach. Pan marszałek wspominał tu, ile kosztowały maseczki. Radny przypomniał, że przed pandemią maseczka chirurgiczna kosztowała 8 groszy, a potem przez wiele miesięcy płacono za nią 3-4 zł. Takie były fakty, ale to nie tylko były maseczki, to dotyczyło również innych środków ochrony osobistej oraz leków. Koszty rosły ogromnie i takie szybkie działanie było niezmiernie ważne, ratowało życie. Podziękował marszałkowi za tę szybką analizę, właściwą diagnozę i za tę pomoc. Przy okazji podziękował też innym samorządom, osobom fizycznym i podmiotom prawnym, które wykazały wyjątkową ofiarność i wyjątkową solidarność w tych czasach, dzięki której można było przetrwać. Wskazał, że państwo w tym czasie proponowało jedynie chaos organizacyjno-legislacyjny i wszechobecną propagandę; zamykano i otwierano obszary aktywności bez żadnego celu epidemicznego, bez harmonogramu. Cel był tylko i wyłącznie polityczny. Pan premier dumnie i szumnie przyjmował gigantyczne samoloty z trefnymi maseczkami, testami, których szpitale nigdy nie zobaczyły, bo taki był właśnie materiał. Natomiast Agencja Rezerw Materiałowych miesiącami przysyłała szpitalom rzeczy, które od razu szły do kosza, a on wstydził się nawet pokazywać ich medykom. Pan minister też miał swoje występy z respiratorami, z maseczkami. Tak działała centrala i nie mówi o tym, żeby się znęcać, bo to właściwie szkoda na to czasu. Mówi o tym, żeby pamiętać i żeby rozumieć, czym się różni działanie samorządowe od działania centralnego i żeby też zrozumieć w jakich warunkach działały nasze szpitale i całkiem dobrze i organizacyjnie i finansowo sobie w tych ogromnie trudnych warunkach poradziły, poza jednym: Wojewódzkim Szpitalem Zespolonym im. Rydygiera, który zanotował stratę w wysokości 13 mln zł, a podejrzewa, że było to spowodowane trudnościami organizacyjnymi wynikającymi z inwestycji. Wszystkie inne podmioty szpitalne zakończyły to dobrym wynikiem. Zaskakująco dobrym wynikiem rok zakończył Wojewódzki Szpital Specjalistyczny we Włocławku, który w roku 2019 miał stratę 5 mln zł, a w ostatnim roku prawie 8 mln zł zysku. Końcowy wynik szpitali, niestety, pięć miesięcy po zakończeniu roku nadal jest nieznanym, bo nadal nie wiadomo czy szpitale będą musiały oddawać środki z 1/12 wypłaconej przez NFZ, pięć miesięcy mija i nadal nie potrafimy określić wyniku finansowego, bo Ministerstwo Zdrowia nie potrafi podjąć decyzji. Z innych podmiotów trzeba wymienić dwa: Sanatorium Uzdrowskie „Przy Tężni”, które stanęło i zanotowało 3 mln zł straty przy amortyzacji 1,4 mln zł, otrzymywało 1/12, ale to było zdecydowanie za mało. Jest szansa na odbicie w drugim półroczu tego roku, ale to potrwa. Natomiast WOMP w Bydgoszczy zanotował stratę 1,4 mln zł i jest to o tyle niepokojące, że perspektywa dla ośrodków medycyny pracy nie jest najlepsza i myśli, że konieczne będą jednak decyzje organizacyjne, żeby skonsolidować i poprawić wyniki finansowe. Pandemia tak naprawdę obnażyła wszystkie problemy, które od lat narastały w ochronie zdrowia, ale szczególnie ten związany z kadrami medycznymi. Rozwinął, że już mówił o tym nieraz, że w

rankingu OECD Polska ma najniższą liczbę lekarzy i pielęgniarek na 1000 mieszkańców, i w tym zakresie się nic nie zmienia. Pan minister witał lekarzy zza wschodniej granicy, spoza Unii Europejskiej, ale radny sprawdził w zeszłym tygodniu, że do końca kwietnia wydano pozwolenie 170 lekarzom i 16 pielęgniarkom, a w tym czasie kilka razy więcej lekarzy i pielęgniarek wyjechało za granicę, taki jest bilans. Powiedział, że przypomina sobie, jak wyglądało układanie dyżurów w sytuacji, gdzie praktycznie wszyscy pracownicy przechorowali, były nieliczne przypadki, że nie przechorowali i większość była w izolacji, w kwarantannie, nie udawało się ułożyć dyżurów nawet na tydzień do przodu. Właściwie z dnia na dzień delegowało się ludzi do pracy, takie były warunki kadrowe i takie było przygotowanie do epidemii. Ale oczywiście ochrona zdrowia nie była jedyną branżą i jedyną dziedziną, którą wirus i pandemia bardzo dotknęły. Dodał, że kolejną poszkodowaną dziedziną jest kultura. To był bardzo trudny rok dla jednostek kultury, ale jeszcze trudniejszy dla artystów, którzy tak naprawdę w wielu grupach zawodowych stracili ponad 50% dochodu. Samorząd, tak jak pan marszałek powiedział, wypłacał całą dotację, z tego co pamięta to było 115 mln zł, ale pomoc publiczna, pomoc centralna z ministerstwa kultury wyniosła 3,2 mln zł. Tak naprawdę dla wielu podmiotów to była pomoc symboliczna i tylko z tego powodu, że samorząd nie musiał ograniczać dotacji, bo jego sytuacja budżetowa jest dobra, można było ten trudny okres przetrwać, ale ten trudny okres trwa nadal. Zaaapelowwał, żeby zwrócić uwagę na kulturę i przyspieszyć ten powrót do normalności, żeby część środków pomocowych skierować w stronę kultury. Kiedy tak naprawdę ochrona zdrowia pomału wychodzi na prostą, a trudno się spodziewać przychylności ministra kultury dla naszych jednostek, dla artystów, może jakby zmienili repertuar na disco polo to by się zmieniło, ale nie wie, czy potrafią tak grać i nie wie, czy my byśmy to przeżyli, bo on na pewno by tego nie przeżył. Kolejną rzeczą, o której chciał wspomnieć, to spółki samorządowe. Pan marszałek też o tym mówił. Wyjątkowo dobrze w okresie pandemii radziły sobie sektory produkcyjne, czyli rolnictwo i przemysł. Natomiast dramatyczna sytuacja nastąpiła w usługach, czyli w tym sektorze, który dominuje w Unii Europejskiej, a szczególnie w Europie Południowej, a samorządowe spółki, niestety, wszystkie też są spółkami usługowymi. Z wiadomych powodów większość tych spółek po prostu była zamknięta albo pracowała na niewielki procent. Radny wspominał o trzech podmiotach: Uzdrowisko Ciechocinek 2019 rok zamknęło stratą 2 mln zł, ale prezes prezentował perspektywę optymistyczną, że rozwój usług komercyjnych może w najbliższym czasie dać zbilansowanie i naprawdę dobry wynik finansowy, niestety pandemia zatrzymała wszystko. Strata wyniosła 8,7 mln zł, ale jednostka otrzymała ogromną pomoc, tu akurat szczęśliwie i z funduszy centralnych w wysokości 7 mln zł i z budżetu województwa 6,4 mln zł i dzięki temu uzdrowisko ma szansę, że w tym roku wyjdzie na prostą. Może to nastąpić w drugim półroczu, na pewno jeszcze nie w tej chwili, ale ten powrót nie będzie trwał miesiące, ten powrót na pewno będzie trwał pół roku albo i

dłużej. Kolejna spółka to Kujawsko-Pomorski Transport Samochodowy, która w 2019 zanotowała 23 miliony strat. Pomoc publiczna wyniosła tutaj prawie 4 mln zł. Szansa na to, że w drugim półroczu będzie lepiej jest oczywista i wydaje się, że ta spółka ma najgorsze za sobą. Niestety Port Lotniczy zanotował 2 lata pod rząd wysokie straty. Radny dodał, że trudno mu podzielić optymizm marszałka w tej sprawie, ponieważ tak naprawdę to perspektywy dla tej branży na najbliższe dwa, trzy lata według analityków, nie są dobre, szczególnie dla małych portów. Pan marszałek wymienił, że pomoc z Ministerstwa Infrastruktury była symboliczna i wyniosła około 200 000 zł i nie można oczekiwać, że się to zmieni. Wskazał, że samorząd jest skazany na to, że będzie albo dofinansowywać albo myśleć o tym, żeby zmienić całkowicie rolę portu lotniczego. W ubiegłym roku pochłonęło to 14 mln zł. To jest naprawdę duża kwota i trzeba tę kalkulację z całą pewnością przeprowadzić. Omawiając kwestie inwestycyjne przypomniał, że pan marszałek mówił o tym, że to były trudne lata dla regionalnych inwestycji drogowych. Dodał, że te trudne lata były dla wszystkich inwestycji w kraju. Rosnące koszty materiałowe, inflacja, koszty energii i trudności na rynku pracy, to wszystko powodowało, że inwestycje krajowe spadały z roku na rok po 9-10 procent. Samorząd też miał te problemy. Spółki, które schodziły z placu budów, schodziły z powodu złego projektowania, ale także właśnie z powodu rosnących kosztów. Całe szczęście, wszystko na to wskazuje, że 2020 rok był przełomowy. Udało się zawrzeć porozumienie. Ugodę sądową z dwoma spółkami na czterech zadaniach unijnych za kwotę 12,9 mln zł przy roszczeniach powyżej 90 mln zł. To pokazuje, że ta ugoda naprawdę była ciężko wypracowana, zapłacono tylko za to, co zostało zrobione i za materiały, które zostały pozostawione na budowach. Wyłoniono już nowych wykonawców na wszystkie zadania, które były objęte budową, czyli droga 548, 559, 255 i 249. Zakończono też budowy na dwóch drogach, dwóch zadaniach finansowanych z funduszy unijnych, to jest droga 240 Świecie – Chojnice i droga 241 Kaliska – Inowrocław. Kilka zadań finansowanych z własnych funduszy zawarto też już w nowej formule, w nowym sposobie umowy na dwa zadania „zaprojektuj i wybuduj”. Dodał, że jest bardzo ciekawy czy ta nowa formuła poprawi finansowanie i poprawi realizację zadań. Ma taką nadzieję, niemniej to, co najważniejsze: wszystkie zadania, które zaplanowano w tej perspektywie, będą wykonane, i to jest najważniejsze, a doświadczenie, które zdobyto przy tych trudnościach, będzie procentowało w następnej perspektywie. Szczęśliwie ten 2020 rok zakończono nadwyżką budżetową w wysokości 62 000 000 zł. Tak, jak pan skarbnik mówił, z powodu rekordowych wpływów z CIT-u. To bardzo cieszy, wynika to z odporności sektorów produkcyjnych, ale musi przyznać, że nie spodziewał się, że w naszej wojewódzkiej gospodarce właśnie te sektory produkcyjne, rolnicze tak bardzo dominują nad usługowymi. To daje też nadzieję na ten rok, bo skoro wpływy w ubiegłym roku były rekordowe, to należy się spodziewać, że skoro wirus ustępuje, to dojdą jeszcze usługi i dochody z CIT-u w tym roku będą też chociaż solidne. Radny podziękował marszałkowi za

przeprowadzenie całego samorządu wojewódzkiego i jego podmiotów przez ten naprawdę wyjątkowy rok, za wszystkie projekty pomocowe, za szybkie działanie i poinformował, że Klub Radnych Koalicji Obywatelskiej będzie głosował za udzieleniem absolutorium całemu zarządowi województwa kujawsko-pomorskiego.

W imieniu Klubu Radnych Prawo i Sprawiedliwość głos zabrał przewodniczący **Michał Krzemkowski**: „Zacznę od analizy planów finansowych wojewódzkich osób prawnych. Są tu trzy kategorie: instytucje kultury, samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej oraz wojewódzkie ośrodki ruchu drogowego. W przypadku samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej ten trudny, pandemiczny rok okazał się jednak pomyślny finansowo – sumaryczny wynik finansowy jest dodatni. Składa się na to siedem wyników dodatnich i siedem wyników ujemnych. Szczególnie dla nas niepokojący jest ujemny wynik Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Toruniu – blisko 1,5 mln zł straty. Nasz przedstawiciel w radzie społecznej już od wielu lat akcentował, że tam się dzieje niedobrze. Niestety, dopiero pod koniec ubiegłego roku podjęto konkretne działania, kiedy już prokuratura zapukała do drzwi. W naszym przekonaniu należy objąć tę instytucję kontrolą, aby do takich sytuacji nie dochodziło.

Wojewódzkie ośrodki medycyny pracy – znane nam są przyczyny problemów tych instytucji. W przypadku bydgoskiego ośrodka, to tam jest jeszcze kwestia inwestycji, które są prowadzone. Jeśli chodzi o instytucje kultury, to one też dobrze sobie poradziły w tym trudnym, pandemicznym roku. Dziesięć instytucji miało dodatni wynik finansowy, a pięć ujemny. Te ujemne wyniki nie są zbyt przytłaczające, tylko niepokojąca jest sytuacja w Teatrze im. Wilama Horzycy w Toruniu – strata ponad 1 mln zł. Wymagałoby to zainteresowania ze strony zarządu województwa, czy przypadkiem coś niedobrego tam się nie dzieje. WORD-y – tu wynik ujemny jest zrozumiały z uwagi na ograniczoną możliwość świadczenia usług przez te instytucje w warunkach pandemii. Natomiast niepokojąca jest sytuacja w WORD-ie, który w 2019 r. zanotował rekordowy wynik dodatni, a w 2020 r. niestety ma najwyższy wynik ujemny. Problemy tych instytucji są przedmiotem mojej interpelacji.

Jeśli chodzi o informacje o udzielonych dotacjach – były one udzielone na niższym poziomie niż rok wcześniej. Myślę, że ze względów epidemicznych jedne organizacje poradziły sobie z tym problemem lepiej, a inne gorzej. Na jedną rzecz chciałbym zwrócić uwagę – to sprawozdanie pokazuje bardzo dużą dysproporcję między sumą grantów udzielanych na działania sportowe i działania turystyczne. Ta relacja to niemalże przepaść. Niewiele, ponad 100 tys. zł dla organizacji turystycznych, a ponad 3 mln zł na sport. Wnioski złożyły 32 organizacje turystyczne. Jedynie 13 z nich przyznano granty. W naszym przekonaniu tak być nie powinno. Oczywiście, sport rodzi duże emocje – dziś widzieliśmy, że budzi też duże wzruszenia. Natomiast nie można powiedzieć tak do końca, że sport to tylko

zdrowie. A to turystyka to tylko zdrowie i dlatego powinna być zdecydowanie bardziej wsparta. Nie powinno być takich dysproporcji.

Dochody – rzeczywiście są wyższe niż planowano. Chcielibyśmy zwrócić uwagę, niestety, że ma na to wpływ chociażby przesunięcie 34 mln zł z inwestycji niewygasających. Niestety nie udało się do 30 czerwca zrealizować choćby połowy z kwoty przewidzianej na inwestycje niewygasające, więc musiały zostać one przesunięte ...(chwilowy zanik głosu).

Plan inwestycyjny wykonano zatem na poziomie 60%. Bardzo niepokojące jest też wykonanie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego – na poziomie 69%, mimo tego, że wprowadzono do budżetu w ciągu roku duży pakiet działań antycovidowych za blisko 1 mld zł. Wiele z tych wydatków prowadzono w ramach RPO w trybie nadzwyczajnym.

Wspomniałem o wydatkach antycovidowych. Tutaj musimy uczciwie przyznać, że zarząd województwa zareagował na sytuację, podjął konkretne działania, wywiązał się z tych zadań w bardzo dużym stopniu – powyżej 75% zadań, które sobie założono i pieniędzy, które wprowadzono w trybie nadzwyczajnym w ramach RPO, zrealizowano. Dobrze też skonsumowano środki przyznane przez rząd. Poprawiło to sytuację RPO, jak i poprawiło sytuację szpitali, które mogły znaleźć się w tej sytuacji w tarapatkach.

Korzystne jest też, z naszego punktu widzenia, i pocieszające w sytuacji, kiedy plan inwestycyjny zrealizowano na tak niskim poziomie, że dokonano spłaty kredytów o 18 mln zł więcej niż planowano. Ostatecznie rok kończy się, zamiast deficytem, nadwyżką budżetową.

Stosunkowo dobrze wywiązano się też z zadań remontowych i modernizacyjnych. Cieszy nas także, że udało się zrealizować program Niebo nad astrobazami, i że wprowadzono zadanie Kujawsko-Pomorska Szkoła Internetowa. To jest odpowiedź na wyzwania z ubiegłego roku. Na pewno udało się poprawić edukację informatyczną, a jednocześnie udało się też zrealizować projekt stypendialny, o co się bardzo obawialiśmy.

Zadania inwestycyjne. Ten budżet pokazuje, że te zadania inwestycyjne, które były realizowane ze środków własnych – jednoroczne i wieloletnie – udało się zrealizować z nadwyżką. Niestety, na tym cieniem kładzie się wykonanie inwestycji z regionalnego programu inwestycyjnego, i niestety nie jest to sytuacja wyjątkowa, ponieważ właściwie co roku mamy z tym problem. Mieliśmy nadzieję, że już w tym roku uda się załatwić wreszcie kwestie drogi wojewódzkiej nr 248 ze Stolna do Wąbrzeźna. Niestety, ciągle ta inwestycja nie jest zamknięta. W ramach regionalnego programu inwestycyjnego przewidziano na inwestycje drogowe 144 mln zł, a wydatkowano tylko 44 mln zł. Jest to wykonanie finansowe na poziomie zaledwie 30%. Na to składają się nie tylko inwestycje drogowe (siedem wielkich przedsięwzięć), ale i niestety ścieżki rowerowe.

Cieniem niestety kładzie się też obniżenie budżetu na kolejowe przewozy pasażerskie. Zmniejszenie dotacji dla przewoźników o blisko 7 mln zł spowodowało, pod

koniec roku, bardzo poważne perturbacje. Jednocześnie jeszcze mieliśmy do czynienia w tym roku ze zmniejszeniem o 75 mln zł budżetu na inwestycje kolejowe, co też przyjęliśmy z dużym niepokojem. Miały te pieniądze pójść na drogi, ale ostatecznie planu drogowego w RPO też nie wykonano. Nie zrealizowano także, co nas bardzo martwi, dokumentacji na realizację drogowe w ramach funduszu dróg samorządowych – planowano wydatkować 3 mln zł, a ostatecznie nie wydatkowano ani złotówki.

Po raz kolejny powraca problem realizacji projektów informatycznych – 45% wykonania założonego planu. Bardzo źle również wypadło wykonanie wydatków inwestycyjnych w dziale Oświata i wychowanie. Co ciekawe, w dziale Edukacyjna opieka wychowawcza – tam te inwestycje zostały zrealizowane w blisko 100%. Nie zrealizowano również ważnego programu Punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych. I chciałbym jeszcze raz podkreślić – fatalne wykonanie projektu Mówisz i masz. Mamy tam do czynienia z sytuacją, gdzie partner w tym projekcie od dwóch lat nie rozliczył pobranych zaliczek. Projekt ten w żadnym stopniu nie rusza do przodu, ciągle stoimy w miejscu.

Zeszły rok był też rokiem rekordowego wzrostu nakładów na dokapitalizowanie spółek – blisko 100 mln zł więcej przeznaczaliśmy na ten cel, niż planowano. O ile przeznaczenie środków dla portu lotniczego, czy sanatorium uzdrowiskowego w pełni rozumiemy i popieramy, to pozostałe przesunięcia nas niepokoją, nie do końca wiemy, na co te pieniądze zostały przeznaczone. Ze sprawozdanie budżetowego wynika to połowicznie albo w ogóle.

Promocja województwa. W tak trudnym roku, który raczej wskazywał na pewnego rodzaju oszczędności, mamy wydanych 800 tys. zł więcej na promocję województwa, w sytuacji, kiedy na projekty promocji gospodarczej województwa mamy tych środków przeznaczonych znacznie mniej niż planowano. Do takich sytuacji, w naszym przekonaniu, nie powinno dochodzić.

Ten rok był bez wątpienia trudnym. Bez wątpienia epidemia miała wpływ na realizację wielu zadań, ale kiedy przejrzymy dokładnie to sprawozdanie budżetowe, to wiele projektów zostało zrealizowanych w 100%. Te działania antycovidowe, gdzie była szczególna mobilizacja, zostały znakomicie wykonane. Więc jeżeli chcieć, to móc. Można powiedzieć, że epidemia ostatecznie zdecydowała o tym, jak całościowo został wykonany ten budżet, bo to też była kwestia odpowiedniej kontroli zarządczej i odpowiedniej reakcji.

Reasumując. Widząc plusy radni Klubu Prawo i Sprawiedliwość będą głosowali przeciwko przyjęciu sprawozdania i absolutorium dla zarządu województwa”.

W imieniu Klubu Radnych Polskiego Stronnictwa Ludowego głos zabrał przewodniczący **Paweł Zgórzyński**: „Sprawozdanie przygotowane przez Zarząd Województwa i skarbnika przedstawia nam wykonanie budżetu za 2020 rok.

Rok 2020 był trudny i specyficzny. Po raz pierwszy spotkaliśmy się z taką sytuacją. Aktywność zarządu i urzędu skupiona była przede wszystkim na walce i przeciwdziałaniu pandemii Covid-19. Przesunięte środki w ramach RPO WKP 2014-2020 połączone z rządową pomocą, zapewne w znacznym stopniu złagodziły negatywny wpływ wystąpienia pandemii w naszym województwie na gospodarkę, ale i na kulturę, czy służbę zdrowia. Zapewne wprowadzenie licznych ograniczeń związanych z wystąpieniem w naszym kraju wirusa SARS-CoV- 2 miało negatywny wpływ nie tylko na działalność naszych przedsiębiorców, ale i na wykonanie budżetu województwa w roku 2020.

Patrząc na liczby – założenia budżetowe przyjęte uchwałą sejmiku Nr XII/262/19 z dnia 16 grudnia 2019 roku w sprawie budżetu województwa na rok 2020 i następne 21 zmian przyjętych uchwałami zarządu województwa i sejmiku, to przychody wykonaliśmy trochę ponad 100%. Byłoby dobrze, gdyby nie fakt, że spadły nam w znaczony stopniu dochody majątkowe. Wzrosły dochody bieżące – poprzez zwiększony udział w podatkach.

W stosunku do poprzedniego roku było to ponad 20 mln zł więcej. Byłoby dobrze, gdyby nie fakt, że w roku 2020 wzrost PKB był niższy w stosunku do roku 2019 o 2,8% – z 4,5% zmniejszył się do ponad 1,5%. Co to może oznaczać? Z jednej strony dobrze, że mamy zwiększone wpływy z podatków, ale z drugiej strony, jeżeli przedsiębiorcy w tak trudnym roku, jakim był rok 2020 płacili podatki, to znaczy, że nie inwestowali, a to prędzej czy później odbije się na gospodarce, na tym, co będzie za kilka lat. Wątpię, aby Pan skarbnik źle planował dochody budżetu województwa w kwestii podatków, bo są to wskaźniki rządowe i według tych wskaźników budżet ten był przyjmowany.

Jeżeli chodzi o dochody majątkowe – nastąpiło zmniejszenie o 130 mln zł w stosunku do planu, ze względu na inwestycje ze środków europejskich. Wydatki – tu jest znacznie gorzej. Wydatkowano niespełna 88% zaplanowanych wydatków. Jest znacznie lepiej niż w roku 2019, ale do dobrego jeszcze dużo brakuje.

Rok temu, kiedy omawialiśmy wykonanie budżetu, byliśmy świeżo po zmianach personalnych w Zarządzie Dróg Wojewódzkich. Wówczas daliśmy takie wotum zaufania zarządowi w kwestii dróg wojewódzkich. Trzeba powiedzieć, że wówczas podjęte decyzje przez Pana marszałka, częste wizyty na placach budów i cykliczne sprawozdania przedstawiane sejmikowi spowodowały, że na drogach wojewódzkich coś zaczęło się dziać. To, że nie są do końca rozliczone środki, to też trzeba mieć świadomość, że wykonawcy nie zawsze bezpośrednio po wykonaniu dokonują rozliczenia. Np. droga wojewódzka nr 265 do dzisiaj nie jest rozliczona, a jest już wykonana.

Dział, który budzi nasz niepokój, to 720 informatyka. Zadania takie jak Infostrada Kujaw i Pomorza – zaplanowano kwotę 49,23 mln zł, którą zmniejszono do 41,41 mln zł, a wykonanie to 30,36 mln zł, czyli trochę ponad 73%. Jeszcze gorzej wygląda projekt Kultura w zasięgu ręki, na który zaplanowano 16 mln zł, następnie zmniejszono do 8,5 mln zł, a

wykonanie to niespełna 2,5 mln zł, czyli 29,11%. Na to trzeba zwrócić uwagę. Może tak, jak w przypadku Zarządu Dróg Wojewódzkich konieczne są tu zmiany personalne, a może lepsze przyjrzenie się temu.

O wojewódzkich jednostkach organizacyjnych moi poprzednicy powiedzieli już wszystko. Odniosę się tylko do Wojewódzkich Ośrodków Ruchu Drogowego. Od 10 lat stawka za egzaminy jest taka sama. W międzyczasie wzrosły płace, wzrosły koszty utrzymania. Nie da się osiągnąć takich samych wyników, szczególnie przy ograniczeniach związanych z pandemią i zmianach przepisów odnośnie praw jazdy. Deficyt. To dobrze czy źle, że planowaliśmy deficyt budżetowy, a wypracowaliśmy nadwyżkę? Zawsze powtarzam, że lepiej byłoby się zadłużyć, szczególnie dzisiaj, kiedy mamy inflację wyższą niż oprocentowanie kredytów, i wykonać wszystkie zadania, niż zostawić pieniądze i czekać na lepsze czasy.

Podsumowując wykonanie budżetu za rok 2020, uwzględniając plan z początku roku, a następnie kolejne zmiany i ostateczne wykonanie, pozytywną opinię Komisji Rewizyjnej Sejmiku i pozostałych komisji, w których pracujemy, opinię biegłego rewidenta i opinię Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy, Klub Radnych Polskiego Stronnictwa Ludowego będzie głosował za udzieleniem absolutorium Zarządowi Województwa”.

Z kolei nastąpiły indywidualne głosy radnych.

Radny **Rafał Sobolewski** powiedział: „Chciałbym się tylko krótko odnieść do głosu, który wypowiedział radny Pluciński, a mianowicie całkowicie się nie zgodzić z tą wypowiedzią, jakoby tylko samorząd przeprowadził na własnych plecach Polskę przez czas pandemii. Uważam tę wypowiedź za nieprawdziwą i nieuzasadnioną. Tak jak, jako radny opozycji nie mam problemu z tym, aby podziękować marszałkowi i zarządowi województwa za te działania, które zostały podjęte w czasie pandemii – pozytywne dla województwa i obywateli naszego regionu, tak samo oczekiwałbym uczciwości takiej, która też dostrzega pozytywne działania rządu, które zostały podjęte. A chciałbym zwrócić tylko uwagę chociażby na jedno pole, związane z gospodarką Rzeczypospolitej, która pomimo tych wszystkich problemów idzie do przodu i to widać ewidentnie. Uważam, że jesteśmy obywatelami tego samego regionu i tej samej Rzeczypospolitej, dlatego w pewnych sytuacjach, a taka na pewno była sytuacja covidowa, powinniśmy być wobec siebie uczciwi i móc stwierdzić ponad podziałami, że to, co było dobre, było dobre i to co było złe. Dlatego traktuję tę wypowiedź radnego Plucińskiego jako po prostu nieuczciwą”.

Przewodniczący **Leszek Pluciński** ad vocem powiedział: „Panie radny, niech pan bardzo ostrożnie się wypowiada w kwestii mojej uczciwości, bo to, co pan powiedział jest skandaliczne. Niech pan poda jeden fakt, który ja wymieniłem, który jest niezgodny z prawdą. Proszę sobie przeczytać, jeśli pan słabo pamięta, i podać jeden fakt nieprawdziwy, który podałem”.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** zwróciła uwagę radnym, aby wypowiadali się po udzieleniu głosu.

Radny **Rafał Sobolewski** ad vocem powiedział: „Panie radny, proszę prześledzić uważnie moją wypowiedź i wskazać chociaż jeden fakt, w którym minąłem się z prawdą”.

Radny **Stanisław Pawlak** powiedział: „Pani przewodnicząca, panie marszałku, szanowne panie i panowie radni, i wszyscy, którzy nas słuchają. Oczywiście wysłuchaliśmy wystąpień zarówno wprowadzających nas do rozmowy jak i również wystąpień klubowych. I nie chciałbym w tych sprawach wygłosić powtórzeń, ale muszę się odnieść do kilku może drobnych spraw, chociaż zacznę od sprawy chyba najważniejszej. Po pierwsze, to trzeba się zgodzić z panem radnym Plucińskim, który bardzo merytorycznie uzasadnił w imieniu Koalicji Obywatelskiej, mniej mówiąc o liczbach a bardziej o faktach, które miały wpływ na realizację w ciągu roku 2020 naszego wojewódzkiego budżetu. I również dołączę się do słów, które tu już dzisiaj padały, aby podziękować zarządowi województwa kierowanemu przez pana marszałka Piotra Całbeckiego, który bardzo szybko i zdecydowanie zareagował na przeciwdziałanie skutkom pandemii, która miała miejsce na terenie naszego województwa i w całym kraju, i świecie. Znając już tych budżetów wiele, jak państwo wiecie, dziwiłem się, że zarząd województwa mógł znaleźć, wypracować w wyniku różnych przesunięć, które tak na dobrą sprawę mniejszy miały wpływ na realizację naszych zadań zapisanych na początku roku i wygospodarować znaczące środki – ponad 900 mln zł na pomoc różnym instytucjom, zakładom, osobom w zakresie zwalczania skutków pandemii. I rozpatrując sprawozdanie i przygotowując się do głosowania, moim zdaniem, należy to wziąć pod uwagę, jako bardzo znaczący warunek do realizacji budżetu w naszym województwie. I będę oczywiście pamiętając o tym głosował za pozytywnym rozpatrzeniem wniosku, tak głosowałem na Komisji Rewizyjnej, absolutoryjnym dla całego zarządu. Niemniej jednak chcę wskazać, że każdego roku, ale i w tym roku to nastąpiło, że my mamy problemy z wydatkami majątkowymi i z wydatkami inwestycyjnymi. I tak jak mówiłem, osobiście do pana marszałka na sesjach, że należy zwiększyć bezpośredni nadzór inwestorski nad tymi zadaniami. Aby nie doprowadzać do sytuacji, gdzie trzeba aneksować umowy z tego powodu. Bo jeżeli chodzi o inne powody, to oczywiście trzeba to uwzględnić, ale opóźnienia w realizacji – tak mieliśmy z drogami i to już mniej o tym mówimy, ale warto to przypomnieć, że wystarczyło dokonać pewnych zmian kadrowych i organizacyjnych, a dzisiaj mówimy, że wychodzimy z tego problemu. Tu trzeba spojrzeć szerzej na całość gospodarki województwa i odpowiednio szybko reagować na zmiany, które powinny następować dla realizacji właśnie rozwoju naszego województwa, bo to, że przekazujemy środki na następny rok. To, że przedłużamy terminy inwestycji – to zmniejszamy możliwości rozwoju województwa. W tym czasie można by było wykonywać nowe zadania, a przecież tych przed nami jest bardzo dużo. Zarówno ze starej Strategii, ale też nowej, która uchwaliliśmy. Dlatego bym prosił, popierając głos pana

radnego Pawła Zgórzyńskiego, żeby nie oszczędzać, tylko wydawać środki, które sejmik przeznacza do realizacji zarządowi. A co było w ciągu roku z deficytem? Uchwaliliśmy 22,5 mln zł, na koniec roku 82,600 tys. zł, ale na 30 czerwca mieliśmy już 99 mln zł. i była 300-milionowa nadwyżka, która spowodowała, że na koniec roku mamy 62 mln zł. Oczywiście, dodatkowe wpływy – prawda, ale po to są zmiany budżetowe, a było ich 21, aby te dodatkowe środki także zagospodarowywać w ciągu roku, co przyspiesza znacznie proces rozwoju naszego województwa. O tych wskaźnikach nie będę już przypominał. Ale zwrócę uwagę, że zadłużenie województwa, które tak dzisiaj było tu wymieniane przez jednego z radnych – ono nie wzrasta. Ono z roku na rok staje się niższe czyli tendencja jest właściwa. Sprawa kolejna to, jeżeli mówiliśmy o drogach, to ja muszę powiedzieć jedno, panie marszałku, bardzo proszę o zwiększanie środków na bieżące utrzymanie dróg, bo jeżeli nie wykorzystujemy środków na inwestycje, to chociaż robimy te podstawowe działania na drogach, i w zakresie modernizacji nawierzchni, ale i także utrzymywania rowów przydrożnych, przepustów przy tych rowach, czy usuwanie koron drzew, bo one również stanowią zagrożenie dla ludzi. A co jest każdego roku? Za chwilę trzeba trawę kosić, a zawsze jest mowa, że sejmik nie zabezpieczył wystarczającej kwoty środków. A jak weźmiemy pod uwagę sprawozdanie, to w 100 proc. tych środków na koniec nie wykorzystano. Może ktoś powie za późno przesunęliście środki, bo taka była prawda, ale z drugiej strony, jeżeli plany byłyby właściwie przygotowywane, to myślę, że byłoby znacznie lepiej. Była tu poruszona droga w Brześciu. Ciągłe o tym mówimy, ale ona nie jest dokończona. Nie można mówić, że drogę 265 skończyliśmy, bo tam są jeszcze trzy zadania do wykonania i dopiero ta droga będzie mogła być otwarta. Czy to nastąpi do końca roku? Nie wiem, ale to miało nastąpić do czerwca 2018 r. To jest ten przykład negatywny poza innymi, które w województwie także miały miejsce. Na koniec tak tylko hasłowo. Panie marszałku, mam pytanie, dlaczego w szpitalu we Włocławku przy jednym z projektów podniesienie jakości usług zdrowotnych oraz zwiększenie dostępu do usług medycznych dnia 5.11.2020 r. podpisano aneks zmniejszając wydatki z miliona do 500 tys. zł. W innym punkcie zostały te zadania wykonane. Tu jakoś się nie zmieściło. I na koniec gospodarka komunalna – szanowni państwo, dzisiaj zabierałem głos w sprawie ochrony środowiska, ale wcześniej, nie wiem dlaczego z 24 mln zł zmniejszenie było do 9 mln zł, a wydatkowano tylko 8 mln zł – 34 proc. W tym bardzo ważne, zadania własne – było przewidziane 23 mln zł, a 7,5 mln zł jest zrealizowane. I przy tej okazji jeszcze tylko jedno. Z roku na rok kuleje informatyka. Nie możemy sobie z tym zadaniem poradzić. My, w Komisji Rewizyjnej, już zrobiliśmy posiedzenie w tej sprawie. Ale niestety nic się nie zmienia. Panie marszałku, trzeba podjąć w tej sprawie zdecydowane działanie. I na koniec – dwie kwestie. Po pierwsze, miejscowość Długie – nam zginęła, panie marszałku, to było zapisane w planie inwestycyjnym. Później ten plan był zmieniony, a dzisiaj już w ogóle tego zdania nie ma.

A jeżeli nie ma, to chciałbym wiedzieć, dlaczego – to Gmina Izbica Kujawska. I na koniec WORD-y. Dzisiaj się już wypowiedzieliśmy. Szanowni państwo, jeżeli chodzi o WORD-y to się zbiegły trzy czynniki. Mianowicie niż demograficzny, który postępuje. I coraz mniej jest osób w wieku przewidzianym do egzaminowania. Ale drugie to jest brak waloryzacji, niezwiększenia opłat, waloryzacji opłat za egzamin od 2013 r. WORD-y nie chcą podwyższania. Chcą tylko, aby waloryzować na tyle na ile wzrastają główne wskaźniki kosztowe w kraju. Chociażby średnia płaca, o której dzisiaj pan marszałek także mówił w naszym województwie. Na koniec bardzo ważne – zmiana w paragrafie 13. rozporządzenia ministra infrastruktury o sposobie egzaminowania, gdzie zmieniono całkowicie system planowania egzaminów wyznaczając czas na jedną osobę, gdyby ona przechodziła cały egzamin, czyli egzaminator po przerwaniu egzaminu niezależnie, ile zostało czasu, musi czekać na następną osobę nieefektywnie. I stąd te zmiany. Dlatego, już do pana marszałka apelowałem na posiedzeniu Kujawsko-Pomorskiej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego i uchwaliliśmy stanowisko, żeby zmienić ten system finansowania WORD-ów, bo w przeciwnym razie w przyszłym roku będzie po WORD-ach. A jeżeli tak, to kto będzie przeprowadzał egzaminy w kraju? I to jest pytanie, na które nie ma dzisiaj odpowiedzi”.

Radny **Roman Jasiakiewicz** powiedział: „Niewątpliwie nasza dyskusja dotknięta jest ogromnymi wyzwaniem, jakie postawiła przed nami pandemia. Pamiętam pierwszą wypowiedź pana marszałka o zadysponowaniu kwoty 300 mln zł – na koniec dochodzimy do kwoty 910 mln zł. Kwota ogromna, przyznacie państwo, pozbialiśmy ją sobie, jak słyszałem w dyskusji – nie, my jej nie pozbialiśmy – my tym sposobem ograniczyliśmy o prawie miliard złotych nasze RPO. Stamtąd się wzięły te pieniądze. Nie ulega wątpliwości, że to prawie miliardowe ograniczenie możliwości wydatkowania na inne, już przypisane, zadania będzie miało długofalowe skutki, bo przecież nie jest tak, że te pieniądze były nam niepotrzebne. Lepiej może było liczyć na szybką realizację czy większą dynamikę realizacji RPO. Stąd rodzi się moje pytanie. Mając na uwadze, że tzw. składki zdrowotne przecież idą do budżetu państwa, czy macie państwo, zwracam się do pana marszałka, do zarządu, który działał z ogromną determinacją w czasie trwającej w kulminacji pandemii, informację czy budżet państwa zamierza nam zrefundować ten prawie miliard złotych wydatkowanych pieniędzy na inne potrzeby? Zaangażowanie przecież dotyczyło nie tylko medycznego zaopatrzenia, ale dotyczyło także placówki medyczne, szpitale podległe samorządowi województwa. Kwoty ogromne i szalenie, szalenie kosztowne. A odpowiedź byłaby bardzo istotna, abyśmy mogli te pieniądze dalej przeznaczyć na przypisane tym środkom zadania”.

Więcej głosów radnych nie było.

Marszałek **Piotr Całbecki** podsumowując dyskusję, odnosząc się do uwag i pytań powiedział, że bardzo dziękuje za bardzo merytoryczny głos wszystkich, ponieważ również wystąpienie pana przewodniczącego Michała Krzemkowskiego było dla niego osobiście

interesujące, iż poza listą pochwał również zwrócił uwagę na mankamenty budżetu i jego realizacji w miejscach, które rzeczywiście wymagają korekty, pewnej refleksji i poprawy. Podziękował także wszystkim przedmówcom, że zwrócili uwagę na okoliczności, w jakich przyszło pracować w zeszłym roku. Odniesienie do wcześniejszych wypowiedzi rozpoczął od ostatniego pytania pana radnego Romana Jasiakiewicza; wskazał, że radny słusznie pytał o to, czy my otrzymamy rekompensatę w jakiś sposób, chociaż zauważa, że podjęto jednak ogromny wysiłek w czasie walki ze skutkami pandemii. Dodał, że liczy na to. Taką funkcję mogą spełnić Krajowy Plan Odbudowy, jak i Europejski Fundusz Odbudowy, gdyż ich główną ideą jest to, aby właśnie wyrównać szanse rozwojowe, wesprzeć wszystkich: i przedsiębiorców, ale również samorządy w tych obszarach, gdzie zostały one mocno nadwyrężone ze względu na walkę z pandemią. Samorząd czuje się adresatem tej pomocy. Dlatego uważa, że w negocjacjach, które w tej chwili strona samorządowa toczy z rządem, musi zostać uwzględniony właśnie ten aspekt i ma nadzieję, że tak będzie. Po drugie, wartość pomocy wyniosła rzeczywiście 910 mln zł, były one pozbierane w różnych miejscach w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego, ale przynajmniej w tej części dedykowanej przedsiębiorcom poza wydatkami, które przeznaczono, jako formę dotacji bezzwrotnej dla przedsiębiorstw, aby im pomóc w prowadzeniu ich rachunku bieżącego, wszystkie pozostałe środki, do których ułatwiono dostęp, ale przeznaczono je jednak w formie zwrotnej, i to na inwestycje. One miały trafić do przedsiębiorców, może nie w takiej kwocie, ale sądzi, że ostatecznie przebranżawianie się firm, które finansowano, ich innowacyjność i wiele aspektów, które musiały podjąć przedsiębiorstwa w trudnej sytuacji, w jakiej się znalazły w trakcie pandemii, ostatecznie poprawią standing firmy, nie tylko finansowy, ale też, być może, przeprofilują i ustabilizują perspektywę swojego funkcjonowania, nie tylko doraźnie, ale w perspektywie długofalowej, więc byłby to właściwie plus całej tej trudnej sytuacji, w jakiej się znaleźliśmy. Podobnie prezentują się inwestycje, które samorząd poczynił w służbie zdrowia. Powiedział, że wiele wydatków miało charakter bieżący. Potwierdził, że kupowano właściwie wszystko, co było potrzebne w czasie, kiedy tego brakowało, między innymi środki ochrony osobistej. Wiele inwestycji również zostało przeprowadzonych i to o charakterze trwałym, które będą, ma nadzieję, w przyszłości służyć pacjentom. Szpitale dzięki tym środkom mogły sobie poradzić z pandemią, ale zakupiony chociażby sprzęt diagnostyczny będzie służyć pewnie jeszcze przez wiele lat. Podziękował za zadanie tego pytania i wskazał, że ono jest bardzo trafione i sądzi, że też w sposób bardziej śmiały upoważni wszystkie samorządy, a z pewnością nasz, nie tyle roszczenia, ale co do uczestniczenia w podziale środków w ramach KPO w przyszłości. Podkreślił, że pan skarbnik zwrócił uwagę dokonując prezentacji wykonania budżetu na jeden znamieny fakt: że wzrosły dochody województwa z tytułu podatku CIT. To jest dobry prognostyk, mówił o tym również pan przewodniczący Leszek Pluciński, gdyby ta tendencja rzeczywiście się

utrzymała, chociaż ostatni raport Narodowego Banku Polskiego, który jest przygotowywany kwartalnie dla rozwoju Polski, jak i poszczególnych regionów, tak optymistyczny dla województwa kujawsko-pomorskiego nie jest, ale gdyby, rzeczywiście, ta tendencja została zachowana, można z większą dozą spokoju planować kolejne lata i kolejne projekty nie tylko w oparciu o RPO czy KPO, ale również środki własne. Podkreślił, że też to jest znamienne, że budżet 2020 roku, o ile po stronie unijnej go tutaj nie widać, bo zaangażowano bezpośrednio pieniądze z RPO w ogromnych kwotach poprzez inne instytucje pośredniczące, że budżet naszego województwa usamodzielniał się bardzo wyraźnie od środków unijnych, pokazał, że stać nas na realizację wielu zadań własnych w oparciu o dochody własne. Dodał, że jest to oczywiście optymistyczne w kontekście nowej perspektywy budżetu unijnego, kiedy można śmiało planować realizację własnych zadań wojewódzkich w oparciu o środki zewnętrzne, ale niezbędny oczywiście jest tam także udział własny. Ponadto sądzi, że strategia naszego budżetu, jeśli na to pozwolą warunki unijne oraz wyrazi na to zgodę rząd w kwestii dysponowania środkami w ramach KPO, które mogą jeszcze diametralnie ulec zmianie, może pozwolić zbudować to, o czym w samorządzie marzy się od wielu lat, mianowicie tzw. kujawsko-pomorski bank regionalny, co pozwoli rozbudować nasz fundusz rozwoju. Gdyby okazało się, że można byłoby dokapitalizować na 30 lat środkami europejskimi w znaczny sposób ten fundusz i finansować zadania nawet w trybie dłużnym z tego źródła, wiele zadań, nie tylko naszych własnych, ale również innych samorządów, wówczas mogłoby się okazać, że to jest dobry mechanizm, prawdziwe finansowe narzędzie rozwojowe, dlatego samorząd województwa będzie do tego dążyć. Dodał, że sądzi, że ten drugi budżet oparty o ten instrument, co prawda zwrotny, ale w perspektywie 30 lat, będzie bardzo bezpieczny, jego zdaniem, zresztą w świetle tej perspektywy długu, o której mówił pan skarbnik, województwo jest, owszem, do 2037 roku zobligowane do spłat, ale potem jest zupełnie wolne od zobowiązań, więc jeżeli w tej perspektywie najbliższych 30 lat uwzględniono by jeszcze i to narzędzie rozwojowe, mądrze je wykorzystano na ważne dla regionu inwestycje, współpracując oczywiście z projektami centralnymi, krajowymi, można naprawdę mieć dużą szansę na odniesienie tego sukcesu, który zapisano w strategii jako cel własny. Powiedział także, że podczas wystąpień poruszonych było wiele wątków, większych, mniejszych, i zarząd, którym ma zaszczyt reprezentować, bardzo bierze wszystkie te sugestie sobie do serca. Zarząd jest od tego, żeby słuchać radnych, jest powołany przez radnych i to radni stanowią dla zarządu drogowskaz, w którym kierunku powinien pójść i jakie priorytety przyjąć do realizacji. Podkreślił, że podbudowę województwa, co widać wyraźnie we wskaźnikach rozwoju naszego regionu, a nie widać było we wszystkich pozostałych województwach, jest gospodarka. Zwrócił także uwagę, że w prezentacji pana skarbnika widać wyraźnie, że nie wszędzie nadwyżki budowane były z powodu zwiększonego wpływu z CIT-u. Jeżeli jednak by się miało okazać, że to wyróżnia województwo kujawsko-pomorskie w sposób szczególny

w kraju, można będzie wtedy z dużą dozą prawdopodobieństwa twierdzić, że przekroczono pewną barierę niemożności. I jeśli tak, to należy absolutnie w ten kierunek jeszcze dalej inwestować, czyli w gospodarkę i wszystko to, co jej służy, nie tylko w bezpośrednie wsparcie dla przedsiębiorców, bo jest ich tak wielu, że samorząd nie jest w stanie wszystkim pomóc. Powiedział także, że pomoc w obszarze prywatnym, kiedy świadczy ją przestrzeń publiczna, zawsze wywołuje i niesie ze sobą pierwiastek niebezpieczeństwa, ponieważ można się na czymś nie znać i można z czymś przestrzelić, za to tam, gdzie jest to jasne i klarowne tworzenie warunków rozwoju gospodarczego, czy to poprzez tworzenie programów wykorzystujących innowacje, które powstają na naszych uczelniach, kształcenie publiczne, opiekę zdrowotną, czy wreszcie wszelaką infrastrukturę, które są naszymi zadaniami, tam należy to kontynuować. Dodał, że sądzi, iż tego byka za rogi w zeszłym roku samorząd złapał w sytuacji ekstremalnie kryzysowej. Uważa, że teraz nastąpił czas na to, żeby, wykorzystując ten zapał i wiarę w to, że potrafimy, przejść do ofensywy już w tej chwili, w latach, kiedy pandemia odstąpi, mając tę wiarę i te zdefiniowane bardzo konkretnie obszary do zrealizowania, wtedy podolamy. Na zakończenie wystąpienia podziękował wszystkim osobom zaangażowanym: w pierw pani przewodniczącej za poprowadzenie całej procedury związanej z absolutorium i przygotowanie dzisiejszej sesji, przewodniczącym wszystkich komisji za wyrażone opinie, w tym Komisji Rewizyjnej, która się napracowała najbardziej, aby wydać swoją opinię. Podziękował także wszystkim, którzy opiniują w sposób obiektywny wykonanie budżetu, wskazał tu na Regionalną Izbę Obrachunkową, o której rzadko się wspomina, tam fachowcy pracują nad tym, co pan skarbnik przedstawia, i to nie jest monolog, jest to rzeczywiście dialog, i za ten dialog też chce Izbie podziękować. Podziękowania złożył także panu skarbnikowi i jego zespołowi, bo te sprawozdania, które radni ostatecznie mają możliwość czytać, wypracowywane są naprawdę i w tym etapie, kiedy trzeba zebrać dane i podsumować je, przez Departament Finansów, przez pana skarbnika, zanim jeszcze pojawi się uchwała o nowym budżecie ten raport już musi być w głowie skarbnika, to, jak powinien on wyglądać. I za taką perspektywę patrzenia w przyszłość, uwzględniania nie tylko tego, co dzieje się dziś, ale tego, jak to ma ostatecznie zostać rozliczone, czy to jest możliwe do rozliczenia, bardzo dziękuje panu skarbnikowi i jego służbom. Podziękował wszystkim uczestniczącym w dzisiejszym spotkaniu za ich pracę wykonaną w ciągu minionego trudnego roku i zaufanie, poszczególnym departamentom i ich dyrektorom, pracownikom urzędu marszałkowskiego oraz jego jednostek. Dodał, że jest świadomy, że jest kilka rzeczy do korekty, między innymi sytuacja Wojewódzkich Ośrodków Ruchu Drogowego oraz wiele rzeczy, o których mówili przedmówcy. Zarząd musi na to zwrócić szczególną uwagę, zresztą już to zrobił, żeby nie powtarzały się te błędy, żeby reagować jeszcze póki jest czas, żeby te obszary nie przyniosły jeszcze większych problemów w przyszłości. Na zakończenie dodał, że chciałby, a zapewne chcieliby tego

wszyscy, aby ten wielki okręt, masowiec, jakim jest nasze województwo, którym zarządza, płynął we właściwym kierunku oraz poprosił radnych o wsparcie w uzyskaniu tego celu, bez względu na to, po jakiej stronie barykady się znajdują.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** skomentowała, jaką rolę mogłaby pełnić na tym okręcie.

Więcej pytań ani uwag nie zgłoszono.

Na tym zakończono dyskusję i rozpatrywanie sprawozdania finansowego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2020 rok.

Przystąpiono do głosowania jawnego imiennego uchwały w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Województwa Kujawsko-Pomorskiego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2020 rok – projekt przewodniczącej sejmiku – druk nr 5/21; wynik głosowania: 20 głosów za, 10 przeciw, 0 wstrzymujących, z uzupełnionym zapisem § 1. o wyraz: „zatwierdza się”. Sejmik podjął uchwałę i wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Następnie przystąpiono do głosowania jawnego imiennego uchwały w sprawie absolutorium dla Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego – projekt przewodniczącej sejmiku – druk nr 6/21; wynik głosowania: 20 głosów za, 10 przeciw, 0 wstrzymujących; z uzupełnionym zapisem § 1. o wyraz „udziela się” Uchwała została podjęta bezwzględną większością głosów ustawowego składu sejmiku i wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** serdecznie podziękowała i pogratulowała panu marszałkowi Piotrowi Całbeckiemu, zarządowi województwa oraz skarbnikowi województwa panu Pawłowi Adamczykowi.

Marszałek **Piotr Całbecki** powiedział, że cieszy się z wyniku głosowania i dziękuje bardzo za nie, naprawdę wszystkim. Dodał, że dla każdego zarządu, również jego, taka sesja i spotkanie tych, od których zależy dalszy los, jest najważniejszym dniem w roku ich pracy. Podziękował również za wszystkie krytyczne uwagi, ale szczególnie dziękował wszystkim, którzy uważają, że warto to, co robi, wspólnie kontynuować. Stwierdził, że nikt nie jest nieomylny, ani marszałek, ani członkowie zarządu, i tylko wspólną pracą można w końcu, szukając kompromisu i mając na uwadze różne wizje i pomysły, oprzeć realizację o obiektywną prawdę, to sądzi, że zawsze dopłynie się wtedy do właściwego celu, a na tym okręcie, statku, jest jeden kapitan: pani przewodnicząca, a zarząd jest tu tylko od roboty, jak maszynista pod pokładem. Podkreślił, że zarząd jest do dyspozycji i jeszcze raz bardzo podziękował wszystkim.

Z kolei przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** zarządziła przerwę w obradach.

- przerwa

Po przerwie przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** wznowiła obrady i przystąpiła do realizacji punktu porządku obrad, który przewidywał sprawozdanie z realizacji

rocznego i wieloletniego programu współpracy Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z organizacjami pozarządowymi za rok 2020 (zał. nr 21, zał. nr 22). Sprawozdanie było przedmiotem obrad Komisji Pracy, Pomocy Społecznej i Bezpieczeństwa. Radni otrzymali sprawozdanie.

Pytań ani uwag nie zgłoszono. Sejmik sprawozdanie rozpatrzył.

Następnie przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnego punktu porządku obrad, który przewidywał raport z realizacji „Wojewódzkiego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla województwa kujawsko-pomorskiego do 2020 roku” (zał. nr 23), który przedstawiła dyrektor Departamentu Spraw Społecznych Krystyna Żejmo-Wysocka. Raport był przedmiotem obrad Komisji Pracy, Pomocy Społecznej i Bezpieczeństwa. Radni otrzymali raport.

Pytań ani uwag nie zgłoszono. Sejmik raport rozpatrzył.

Z kolei przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnego punktu porządku obrad, który przewidywał raport z realizacji „Kujawsko-Pomorskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2014-2022” – za rok 2020 (zał. nr 24), który przedstawiła dyrektor Departamentu Spraw Społecznych Krystyna Żejmo-Wysocka. Raport był przedmiotem obrad Komisji Pracy, Pomocy Społecznej i Bezpieczeństwa. Radni otrzymali raport.

Przystąpiono do zgłaszania pytań i uwag.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** zwróciła uwagę, że nie wszystkie gminy przystąpiły do programu, zresztą nie miały takiego obowiązku. Zapytała, jak te gminy, które nie przystąpiły do programu radzą sobie z kwestią przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Czy mają własny program? Czy jest to poza zinstytucjonalizowaniem?

Dyrektor Departamentu Spraw Społecznych **Krystyna Żejmo-Wysocka** podała za przykład największą gminę w naszym województwie, która nie uczestniczy w programie, to jest gmina Bydgoszcz, ale oczywiście ma ona swój program, który realizuje. I ma też służby odpowiednie, które starają się przeciwdziałać przemocy. Robi to własnymi siłami. Dodała, że wskaźnik porozumień jest bardzo dobry, bo 130 gmin na 144 należy do programu. Procent porozumień jest wysoki.

Więcej pytań ani uwag nie zgłoszono. Sejmik raport rozpatrzył.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji kolejnych punktów porządku obrad, które przewidywały:

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie nadania statutu Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. dr. Witolda Bełzy w Bydgoszczy – projekt zarządu województwa – druk nr 39/21 (zał. nr 25); Komisja Kultury i Dziedzictwa Narodowego zaopiniowała projekt pozytywnie: wynik głosowania: 5 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; pytań ani uwag

nie zgłoszono: przystąpiono do głosowania uchwały: wynik głosowania: 26 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik uchwałę podjął.

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie nadania statutu Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej – Książnicy Kopernikańskiej w Toruniu – projekt zarządu województwa – druk nr 40/21 (zał. nr 26); Komisja Kultury i Dziedzictwa Narodowego zaopiniowała projekt pozytywnie: wynik głosowania: 5 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; pytań ani uwag nie zgłoszono: przystąpiono do głosowania uchwały: wynik głosowania: 27 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik uchwałę podjął.

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie nadania statutu Muzeum Archeologicznemu w Biskupinie – projekt zarządu województwa – druk nr 41/21 (zał. nr 27); Komisja Kultury i Dziedzictwa Narodowego zaopiniowała projekt pozytywnie: wynik głosowania: 5 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; pytań ani uwag nie zgłoszono: przystąpiono do głosowania uchwały: wynik głosowania: 27 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik uchwałę podjął.

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie projektu statutu Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej we Włocławku – projekt zarządu województwa – druk nr 43/21 (zał. nr 28); Komisja Kultury i Dziedzictwa Narodowego zaopiniowała projekt pozytywnie: wynik głosowania: 27 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; pytań ani uwag nie zgłoszono: przystąpiono do głosowania uchwały: wynik głosowania: 27 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik uchwałę podjął.

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie projektu statutu Muzeum Etnograficznego im. Marii Znamierowskiej-Prüfferowej w Toruniu – projekt zarządu województwa – druk nr 44/21 (zał. nr 29); Komisja Kultury i Dziedzictwa Narodowego zaopiniowała projekt pozytywnie: wynik głosowania: 5 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; pytań ani uwag nie zgłoszono: przystąpiono do głosowania uchwały: wynik głosowania: 27 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik uchwałę podjął.

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków położonych na obszarze Województwa Kujawsko-Pomorskiego w zakresie naboru w wniosków złożonych do 15 grudnia 2020 r. – projekt zarządu województwa – druk nr 42/21 (zał. nr 30); Komisja Kultury i Dziedzictwa Narodowego zaopiniowała projekt pozytywnie: wynik głosowania: 5 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; Komisja Budżetu i Finansów zaopiniowała projekt pozytywnie: wynik głosowania: 6 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; pytań ani uwag nie zgłoszono: przystąpiono do głosowania uchwały: wynik głosowania: 26 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik uchwałę podjął.

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej jednostkom samorządu terytorialnego na dofinansowanie zadań inwestycyjnych realizowanych w ramach „Kujawsko-Pomorskiej Małej Infrastruktury Sportowej – Edycja 2021” – projekt zarządu województwa – druk nr 49/21 (zał. nr 31); Komisja Sportu i Turystyki zaopiniowała projekt pozytywnie: wynik głosowania: 5 głosów za, 0 przeciw, 1 wstrzymujący; Komisja Budżetu i Finansów zaopiniowała projekt pozytywnie: wynik głosowania: 6 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; pytań ani uwag nie zgłoszono: przystąpiono do głosowania uchwały: wynik głosowania: 26 głosów za, 0 przeciw, 1 wstrzymujący; sejmik uchwałę podjął;

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Brzuze – projekt zarządu województwa – druk nr 46/21 (zał. nr 32); Komisja Sportu i Turystyki zaopiniowała projekt pozytywnie: wynik głosowania: 5 głosów za, 0 przeciw, 1 wstrzymujący; Komisja Budżetu i Finansów zaopiniowała projekt pozytywnie: wynik głosowania: 6 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; pytań ani uwag nie zgłoszono: przystąpiono do głosowania uchwały: wynik głosowania: głosów za, przeciw, wstrzymujących; sejmik uchwałę podjął;

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Kowal – projekt zarządu województwa – druk nr 47/21 (zał. nr 33); Komisja Sportu i Turystyki zaopiniowała projekt pozytywnie: wynik głosowania: 5 głosów za, 0 przeciw, 1 wstrzymujący; Komisja Budżetu i Finansów zaopiniowała projekt pozytywnie: wynik głosowania: 6 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; pytań ani uwag nie zgłoszono: przystąpiono do głosowania uchwały: wynik głosowania: 27 głosów za, 0 przeciw, 1 wstrzymujący; sejmik uchwałę podjął;

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Grudziądz – projekt zarządu województwa – druk nr 48/21 (zał. nr 34); Komisja Sportu i Turystyki zaopiniowała projekt pozytywnie: wynik głosowania: 5 głosów za, 0 przeciw, 1 wstrzymujący; Komisja Budżetu i Finansów zaopiniowała projekt pozytywnie: wynik głosowania: 6 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; pytań ani uwag nie zgłoszono: przystąpiono do głosowania uchwały: wynik głosowania: 26 głosów za, 0 przeciw, 1 wstrzymujący; sejmik uchwałę podjął;

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie powierzenia zarządzania odcinkiem wojewódzkiej drogi publicznej – projekt zarządu województwa – druk nr 51/21 (zał. nr 35); Komisja Polityki Regionalnej, Rozwoju Województwa i Infrastruktury zaopiniowała projekt pozytywnie: wynik głosowania: 9 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących;; pytań ani uwag nie zgłoszono: przystąpiono do głosowania uchwały: wynik głosowania: 27 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik uchwałę podjął;

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie powierzenia zarządzania odcinkiem wojewódzkiej drogi publicznej – projekt zarządu województwa – druk nr 52/21 (zał. nr 36);

Komisja Polityki Regionalnej, Rozwoju Województwa i Infrastruktury zaopiniowała projekt pozytywnie: wynik głosowania: 9 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących;; pytań ani uwag nie zgłoszono: przystąpiono do głosowania uchwały: wynik głosowania: 28 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik uchwałę podjął;

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie powierzenia zarządzania odcinkiem wojewódzkiej drogi publicznej – projekt zarządu województwa – druk nr 53/21 (zał. nr 37); Komisja Polityki Regionalnej, Rozwoju Województwa i Infrastruktury zaopiniowała projekt pozytywnie: wynik głosowania: 9 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; pytań ani uwag nie zgłoszono; przystąpiono do głosowania uchwały: wynik głosowania: 27 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik uchwałę podjął;

- rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie powierzenia zarządzania odcinkiem wojewódzkiej drogi publicznej na czas realizacji inwestycji – projekt zarządu województwa – druk nr 54/21 (zał. nr 38); Komisja Polityki Regionalnej, Rozwoju Województwa i Infrastruktury zaopiniowała projekt pozytywnie: wynik głosowania: 9 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; pytań ani uwag nie zgłoszono: przystąpiono do głosowania uchwały: wynik głosowania: 25 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik uchwałę podjął;

- rozpatrzenie i podjęcie stanowiska w sprawie upamiętnienia czterdziestej rocznicy rejestracji Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność” – projekt zarządu województwa (zał. nr 39); pytań ani uwag nie zgłoszono: przystąpiono do głosowania stanowiska: wynik głosowania: 27 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących; sejmik stanowisko podjął;

Z kolei przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji punktu porządku obrad, który przewidywał informację o zgłoszonych interpelacjach i zapytaniach (zał. nr 40).

Pytań ani uwag nie zgłoszono. Sejmik informację rozpatrzył,

Z kolei przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przystąpiła do realizacji punktu dotyczącego interpelacji i zapytań radnych. Przypomniała, że po przedstawieniu interpelacji bądź zapytania należy je złożyć na piśmie.

Wiceprzewodnicząca sejmiku **Agnieszka Kłopotek** powiedziała, że kieruje interpelację do pana marszałka w sprawie dokonania regulacji wysokości płacy zasadniczej pracowników parków krajobrazowych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Obecnie jest 8 parków krajobrazowych i w każdym średnie wynagrodzenie innej wysokości. Analizując dane finansowe zamieszczone na stronie BIP Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu wyłania się obraz znaczących dysproporcji wysokości średniego wynagrodzenia w poszczególnych parkach. Wykres załączony do interpelacji jasno pokazuje, że od 2011 do 2021 r., jak kształtowały się zmiany średnich wynagrodzeń oraz jak znaczne są różnice między poszczególnymi jednostkami. Najniższe średnie wynagrodzenie w roku 2021

otrzymują pracownicy Wdeckiego Parku Krajobrazowego tj. ok 3200 zł brutto oczywiście liczone razem z dyrekcją i główną księgową. A średnie wynagrodzenie w Krajeńskim Parku Krajobrazowym wynosi już 4116 zł brutto. Podkreśliła, że jest to dla niej kompletnie niezrozumiały fakt, że między jednostkami spełniającymi podobne funkcje, gdzie pracownicy zajmują zbliżone, podobne stanowiska i ponoszą podobną odpowiedzialność, różnice wynagrodzenia są tak znaczące i wynoszą ponad 20 proc. Dodała, że naturalnie mogą wystąpić nieznaczne różnice, ale nie aż takiego rzędu. We Wdeckim Parku Krajobrazowym pracownicy otrzymywali do tego roku najniższą krajową 2800 zł brutto – pracownicy generalnie z wyższym wykształceniem. Parki krajobrazowe spełniają bardzo ważną funkcję – wiele funkcji: zabezpieczają wartości przyrodnicze naszego środowiska, istotną rolę jest również rola edukacyjna: przyrodnicza i ekologiczna w szkołach i wśród miejscowego społeczeństwa. Dlatego uważa, że powinni tam pracować ludzie, którzy mają odpowiednie wykształcenie ale również są odpowiednio wynagradzani. Jednym z haseł Strategii rozwoju naszego województwa jest zrównoważony rozwój. Uważa, że w tym przypadku można dostrzec brak tego zrównoważenia. A poza licznymi inwestycjami, które samorząd podejmuje i które planuje podejmować w najbliższym czasie, inwestycją nadrzędną powinna być inwestycja w człowieka, w pracownika. Biorąc powyższe pod uwagę poprosiła o wyjaśnienie przyczyn trwających przez wiele lat dysproporcji w średnich wynagrodzeniach pracowników naszych parków krajobrazowych, a przede wszystkim poprosiła o pochylenie się nad tym problemem i zmniejszenie istniejących w tym zakresie dysproporcji. Zwróciła uwagę, że to nie są duże pieniądze, dlatego że w naszych wszystkich parkach krajobrazowych pracuje ok. 30 osób, więc to nie są nie wiadomo jak wielkie koszty, ale te różnice rzeczywiście są znaczące. Dodała, że interpelacja została złożona pisemnie i poprosiła o pisemną odpowiedź.

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** wzmacniając głos pani wiceprzewodniczącej, powiedziała, że dzisiaj jest Europejski Dzień Parków Narodowych. Była osobiście w Nadgoplańskim Parku Tysiąclecia w czwartek i pan dyrektor również podkreślał te dysproporcje płacowe. Podkreśliła, że dodała to od siebie dla potwierdzenia i wzmocnienia.

Więcej interpelacji ani zapytań nie zgłoszono.

Marszałek **Piotr Całbecki** powiedział, że udzieli odpowiedzi na piśmie.

W punkcie wolne głosy i wnioski głos zabrała przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** i zaprosiła w imieniu swoim i pana marszałka Piotra Całbeckiego na uroczystą sesję Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z okazji Święta Województwa, która odbędzie się 7 czerwca 2020 r. o godz. 14:00 w Filharmonii Pomorskiej im. Ignacego Jana Paderewskiego w Bydgoszczy, sesję uświetni koncert w wykonaniu Orkiestry Kameralnej Filharmonii Pomorskiej Capella Bydgostiensis, z udziałem Piotra Pławnera – skrzypce,

Klaudiusza Barana – bandoneon, w programie: „Cztery pory roku” i „Tanga” – Astora Piazzolli, a poprzedzona będzie mszą świętą odprawioną w intencji mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego o godz. 12:00 w bazylice św. Wincentego á Paulo przy alei Ossolińskich 2, a po uroczystościach na poczęstunek do Zespołu Pałacowo-Parkowego w Ostromecku. Dodała, że będzie to pierwsza od dłuższego czasu sesja, na której będzie można spotkać się osobiście, a Filharmonia Pomorska zapewnia ten komfort jeżeli chodzi o obostrzenia. Przypomniała, że rok 2021 sejmik ogłosił rokiem doktor Wandy Błęńskiej i będą zaproszeni goście z tzw. białych służb – tych, którzy pomagają nam przejść przez okres walki z pandemią.

Nikt więcej nie zabrał głosu.

W związku z wyczerpaniem porządku obrad, przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska**, dziękując radnym za obecność, zakończyła obrady XXXII sesji Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego VI kadencji.

Do protokołu dołączono:

- listy wydruków głosowań

Protokół sporządziły:

Maryla Majtczak (punkty: 1-24)

Anna Sobierajska (punkty: 5-6)

Emilia Szymczak (punkty: 5-6)